

HUMAK^H

OPINNÄYTETYÖ

Rasti rastilta yhdistystoiminnan ytimeen Uudenlainen tapa tutustua yhdistystoimintaan

Nea Komulainen & Siiri Rautiainen

Yhteisöpedagogi (AMK)

Järjestö- ja nuorisotyö

210 op

5/2024

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi (AMK) – Järjestö- ja nuorisotyö

Tekijät: Nea Komulainen & Siiri Rautiainen

Opinnäytetyön nimi: Rasti rastilta yhdistystoiminnan ytimeen: Uudenlainen tapa tutustua yhdistystoimintaan

Sivumäärä: 37 ja 8 liitesivua

Työn ohjaaja: Erja Anttonen

Työn tilaaja: Tukipilari / Kuopion Invalidit ry

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin nuorten kiinnostusta vapaaehtoistoimintaa kohtaan, erityisesti opiskelijoiden näkökulmasta. Opinnäytetyössä keskityttiin kokoamaan tietoa tekijöistä, jotka vaikuttavat nuorten halukkuuteen osallistua vapaaehtoistoimintaan. Opinnäytetyön tilaajana toimi Tukipilari, joka on potilas-, vammais- ja kansanterveysyhdistysten yhteistyöorganisaatio. Sen toiminta-alueeseen kuuluu Kuopio, Siilinjärvi sekä Sisä- ja Koillis-Savo, pois lukien Rautavaara.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää toimintamalli toisen ja kolmannen asteen opiskelijoille suunnatun rastityyppisen tapahtumakokonaisuuden toteuttamiseen. Toimintamalli kehitettiin kerran aiemmin toteutetun tapahtumakokonaisuuden pohjalta. Kehittämistyön tukena käytettiin keräämämme tietoa, toteuttamiimme haastatteluita sekä dokumenttianalyysejä.

Opinnäytetyötä varten toteutettiin kolme haastattelua. Yksi haastattelu toteutettiin Tukipilarin yhteistyöyhdistykselle ja kaksi haastattelua Kuopiossa toimivien toisen asteen oppilaitosten edustajille. Haastatteluiden avulla syvennyttiin yhdistysten ja oppilaitosten ajatuksiin nuorten yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnasta.

Opinnäytetyön aineistot osoittivat, että nuorilla löytyy kiinnostusta yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaa kohtaan, etenkin opintoihin liitettynä. Haasteeksi kuitenkin havaittiin, että nuorilla voi usein olla epävarmuutta tai tietämättömyyttä siitä, miten ja missä toimintaan voisi osallistua. Lisäksi erilaiset motivaatiotekijät nousivat nuorten osallistumisen haasteiksi. Havaintojen perusteella opiskelijoille suunnattu tapahtumakokonaisuus voisi madaltaa kynnystä tutustua ja myöhemmin myös osallistua yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaan.

Kehittämistyön pohjalta luotiin opas tapahtumakokonaisuuden toteuttamiseen. Oppaan tarkoituksena on tukea kolmannen sektorin toimijoita opiskelijoille suunnatun rastityyppisen tapahtumakokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Asiasanat: yhdistys, nuoret, tapahtumatuotanto, vapaaehtoistoiminta, verkostoyhteistyö

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community Educator, Bachelor's degree in NGO and youth work

Author: Nea Komulainen & Siiri Rautiainen

Title: Step by Step to the Heart of the Association Activities: a New Way To Explore Association Activities

Number of Pages: 37 and 8 attachment pages

Supervisor: Senior Lecturer Erja Anttonen

Commissioned by: Tukipilari / Kuopion Invalidit ry

The purpose of this thesis was to explore young people's interest in volunteering. The thesis focused on compiling information on factors that affect young people's willingness to participate in voluntary activities. The thesis was commissioned by Tukipilari, an umbrella organisation for patient, disability and public health associations in Kuopio region.

The aim of this thesis was to develop a guide for organizing association events. At the events, students can get to know the association activities in the form of various checkpoint tasks. Three interviews were carried out for the development work and documentary analysis was used in the creation of the guide. One interview with Tukipilari cooperation association and two interviews with representatives of secondary schools operating in Kuopio. The interviews were intended to provide more information on the ideas of associations and educational institutions on youth association and volunteer activities.

Our findings showed that young people are interested in association and voluntary activities, especially when connected to studies. However, the challenge was found to be that young people may often not know how and where to participate. In addition, various motivational factors emerged as challenges for youth participation. Based on the observations, a set of events aimed at students could promote the inclusion of young people in association activities.

Keywords: NGO, the young, event production, voluntary activity, network cooperation

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT	7
	2.1 Tilaja: Tukipilari	7
	2.2 Opinnäytetyön tarve ja tavoite	7
	2.3 Asiasanat	8
3	LÄHESTYMISTAPA, MENETELMÄT JA EETTISYYS.....	10
	3.1 Lähestymistapa	10
	3.2 Haastattelu	10
	3.3 Dokumenttianalyysi	11
	3.4 Opinnäytetyön eettisyys.....	12
4	TIETOPERUSTA.....	14
	4.1 Yhdistystoiminnan haasteet	14
	4.2 Nuorten kiinnostus yhdistystoimintaan	15
	4.3 Yhdistystoiminta nuorten tietoisuuteen	16
	4.4 Yhdistystoiminta Kuopion alueen korkeakouluissa	17
5	HAASTATTELUIDEN ANALYYSI	19
	5.1 Yhdistyshaastattelu	19
	5.2 Haastattelu toisen asteen oppilaitoksille	20
	5.3 Tukipilarin tapahtumakokonaisuus tukemassa oppilaitosyhteistyötä.....	21
6	TUOTOS	23
	6.1 Opas tapahtumakokonaisuuteen	23

6.2 YhdistysApprot	26
6.3 Yhdistyssuunnistus	28
6.4 Yhdistysten rooli tapahtumakokonaisuudessa	29
7 YHTEENVETO	31
7.1 Pohdinta ja jatkokehitysideat	31
7.2 Tilaajan palaute	32
7.3 Itsearviointi	33
LÄHTEET	35
HAASTATTELUT	37
LIITTEET	38

1 JOHDANTO

Yhdistystoiminnalla on vankka paikka yhteiskunnassamme. Sen tehtävänä on erityisesti vertaistuellisen ja vapaaehtoisvoimavaroin järjestetyn toiminnan toteuttaminen. Sosiaali- ja terveysyhdistykset eli niin sanotut sote-yhdistykset ovat tällaisen toiminnan tuottamisessa kärkipäässä. Niiden toiminnan ja koko olemassaolon peruste on vertaistuen tarjoaminen sekä samantilaisissa, haavoittuvissa tilanteissa olevien ihmisten yhdistäminen. Lisäksi sote-yhdistykset ovat toiminnallaan tukemassa suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa, kehittämässä palveluita sekä tuomassa esille epäkohtia ja pitämässä kohderyhmänsä puolia. (Nahkuri 2020.)

Turvatakseen ydintoimintojensa jatkuvuuden tulevaisuudessa, tulee yhdistyskentän kyetä ratkaisemaan kohtaamiaan haasteita ripeästi. Jotta yhdistystoiminta kiinnostaa ihmisiä myös tulevaisuudessa, on sitä kehitettävä vastaamaan paremmin nykypäivän tarpeisiin. Erityisesti nuorten saaminen mukaan toimintaan edellyttää yhdistyskentältä innovatiivisuutta sekä aitoa halua kuulla nuorten ajatuksia siitä, mitä he yhdistystoiminnalta odottavat.

Opinnäytetyömme tilaaja, Tukipilari, on potilas-, vammais- ja kansanterveysyhdistysten yhteistyöorganisaatio. Myös Tukipilarin yhteistyöyhdistykset kohtaavat yhdistystoiminnalle ominaisia haasteita arjessaan. Tukipilarin toiminnan tarkoituksena on kehittää ja tukea yhdistysten toimintaa vastaamaan yhä paremmin nykypäivän odotuksia. Yksi tämän hetken kuumimpia aiheita yhdistyskentällä on nuorten saaminen mukaan toimintaan. Tämä aihe on ajankohtainen myös Tukipilarin yhteistyöyhdistyksille ja siksi haluamme kiinnittyä aiheeseen tässä opinnäytetyössä.

Opinnäytetyömme tavoitteena on koota yhteen tietoa nuorten ajatuksista yhdistystoimintaa kohtaan ja tämän pohjalta rakentaa toimintamalli rastityyppisen tapahtumakokonaisuuden toteuttamiseen. Tapahtumakokonaisuuden tarkoituksena on tarjota nuorille, erityisesti opiskelijoille, mielenkiintoinen tapa tutustua sosiaali- ja terveysyhdistyksiin sekä niiden toimintaan. Toimintamallin pohjana toimii keräämämme tieto sekä kerran aiemmin toteutettu tapahtumakokonaisuus. Näitä tietoja hyödyntämällä kokoamme oppaan tapahtumakokonaisuuden toteuttamiseksi.

2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Tilaaja: Tukipilari

Opinnäytetyön tilaajana toimi Tukipilari. Tukipilari on potilas-, vammais- ja kansanterveysyhdistysten yhteistyöorganisaatio. Sen toiminta-alueeseen kuuluvat Kuopio, Siilinjärvi sekä Sisä- ja Koillis-Savo, pois lukien Rautavaara (Saarela 2023). Tukipilarilla on 56 kohderyhmään kuuluvaa yhteistyöyhdistystä. Yhteistyöyhdistyksiin kuuluu sekä paikallisesti että valtakunnallisesti toimivia yhdistyksiä. Yhteistyöyhdistyksillä tarkoitetaan niitä yhdistyksiä, jotka ovat tehneet yhteistyösopimuksen Tukipilarin kanssa (Tukipilari 2024b). Tukipilarin pääasiallisia toimintoja ovat yhdistysten toiminnan tukeminen, viestintä, verkostoituminen sekä vapaaehtoistoiminnan kehittäminen eri toimijoiden kanssa. (Tukipilari 2024a.) Arjessa nämä toiminnot näkyvät erilaisina koulutuksina, tapahtumien organisointina, yhdistysväen kohtaamisena sekä tukitoimintoina, kuten tiloina ja välineistönä. Tukipilarin toiminta ja sen tuottamat tukipalvelut ovat tärkeitä erityisesti pienemmille, vapaaehtoisvoimavaroin toimiville yhdistyksille. Tukipilarin palveluiden avulla ne saavat käyttöönsä muun muassa kokoontumistilat ja tulostuspalveluita, joihin pienemmillä yhdistyksillä ei muuten olisi mahdollisuutta.

2.2 Opinnäytetyön tarve ja tavoite

Opinnäytetyön tarve on lähtöisin Tukipilarilta ja sen yhteistyöyhdistyksiltä. Nuorten saaminen mukaan järjestötoimintaan on valtakunnallinen haaste, jonka kanssa myös Tukipilarin yhteistyöyhdistykset kamppailevat jatkuvasti. Saadakseen nuoria mukaan toimintaan, yhdistyskentän on kehitettävä tapoja, joilla ne esittelevät toimintaansa nuorille ja innostavat heitä mukaan toimintaan. Aina ei ole kyse siitä, etteikö yhdistystoiminta kiinnostaisi nuoria – tulisi vain löytää väylä, jossa yhdistystoiminta ja nuoret kohtaavat ja molemminpuolinen innostus saataisiin syttymään (Rikkonen 2022). Erityisesti on otettava huomioon, että esittely ja mukaan innostaminen tapahtuu ikä- ja kohderyhmälle sopivalla tavalla.

Yksi Tukipilarin keskeisimpiä toimintoja on yhteistyöyhdistysten toiminnan tukeminen ja kehittäminen. Nuorten saaminen mukaan toimintaan on yksi niistä yhdistysten kohtaamista haasteista, jonka ratkaisemisessa Tukipilari voi olla yhdistysten tukena. Tarve opinnäytetyölle nousi, kun esillä olevaan haasteeseen haluttiin kehittää ratkaisuja. Idea nuoria ja yhdistyksiä yhdistävästä tapahtumasta sai alkunsa Tukipilarilla vuonna 2023. Me pääsimme kehittämään tätä ideaa ammatillisissa harjoitteluissamme keväällä 2023 ja toteuttamaan sen samana syksynä

osana kehittävää harjoittelua. Halu edelleen kehittää tapahtumakokonaisuutta opinnäytetyön muodossa heräsi, kun havaitsimme niin yhdistysten kuin nuortenkin kiinnostuksen tapahtumaa kohtaan. Lisäksi yhdistysten haasteet innostaa nuoria toimintaan uusien keinoin loivat aidon tarpeen opinnäytetyöllemme.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on koota yhteen olemassa olevaa tietoa nuorten ajatuksista yhdistystoimintaan liittyen. Jo kerran toteutettujen tapahtumien sekä keräämämme tiedon pohjalta kehitämme olemassa olevaa tapahtumakokonaisuutta vastaamaan paremmin yhdistysten ja nuorten tarpeita. Kehittämistyön pohjalta luodun oppaan tarkoituksena on antaa raamit tapahtumakokonaisuuden toteuttamiseen yhdistyskentällä.

2.3 Asiasanat

Opinnäytetyön asiasanoiksi ja keskeisiksi käsitteiksi valikoituivat: **yhdistys**, **vapaaehtoistoiminta**, **nuoret**, **tapahtumatuotanto** ja **verkostoyhteistyö**. Nämä asiasanat ja käsitteet valikoituivat opinnäytetyöhön sen tilaajan toimintaympäristön, kohderyhmän sekä tapahtumakokonaisuuden mukaan.

Yhdistys on yksi tämän opinnäytetyön keskeisimpiä asiasanoja. Rekisteröidyt yhdistykset ovat pääsääntöisesti vapaaehtoisvoimavaroilla toimivia organisaatioita tai toimijoita. Yhdistysten toiminta kumpuaa aina halusta toimia yhteisen hyvän vuoksi ja toiminta-alue voi olla paikallinen, valtakunnallinen tai jopa koko maan laajuinen. Yhdistyksiä ohjaa yhdistyslaki (1989/503), joka antaa raamit toiminnalle. Yhdistykset ovat voittoa tavoittelemattomia organisaatioita eli kukaan yksittäinen yhdistyksen jäsen ei saa rahallisesti hyötyä toiminnasta. Yhdistyksen varainhankinta tulee aina kohdistaa sen yleishyödylliseen ja kaikkia jäseniä hyödyntävään toimintaan. (Lind & Kaunismaa 2022, 7–8; Yhdistyslaki 1989/503.) Tässä opinnäytetyössä tarkastelemme erityisesti potilas-, vammais- ja kansanterveysyhdistyksiä. Mukana on sekä vapaaehtoisvoimavaroilla työntekijävetoisesti toimivia yhdistyksiä, joista käytämme kaikista yhteisnimitystä ”yhdistys”.

Kun puhutaan yhdistyksistä, on **vapaaehtoistoiminta** tärkeää mainita. Lähes kaikki yhdistykset tarjoavat jäsenilleen mahdollisuuden vapaaehtoistoimintaan. Vapaaehtoistoiminta on palkatonta ja kaikille avointa toimintaa, jonka avulla on mahdollista osallistua yhteiskuntaan, lisätä yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia sekä tukea kansalaisvaikuttamista ja demokratiaa. Vapaaehtoistoiminnan muotoja ovat esimerkiksi vertaistuellinen toiminta, talkootoiminta sekä osallistava

toiminta. Oli vapaaehtoistoiminnan muoto mikä tahansa, on sen tarkoituksena hyödyntää sekä vapaaehtoista itseään että ympäröivää yhteisöä ja yhteiskuntaa. (Kansalaisareena 2022.)

Tärkeäksi asiansanaksi tämän opinnäytetyön aiheen kannalta nousee myös **nuoret**. Suomen nuorisolaki luokittelee nuoreksi alle 29-vuotiaat henkilöt (Nuorisolaki 1285/2016, 3§). Opinnäytetyöhömmme liittyvässä tapahtumakokonaisuudessa kohderyhmä on toisen ja kolmannen asteen opiskelijat. Suurin osa tästä kohderyhmästä sopii lain määritelmään nuoresta. On kuitenkin mahdollista, että opiskelijoita on tämän ikäryhmän ulkopuolelta.

Tapahtumatuotanto tulee esille, kun työstetään opinnäytetyön tuotosta. Tapahtumakokonaisuuden järjestämisen oppaassa hyödynnetään tapahtumatuotannon elementtejä. Tapahtumatuotanto on prosessi, jossa suunnitellaan, järjestetään ja toteutetaan erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Tapahtumatuotantoon liittyy kolme pääteemaa: sisältö, talous ja logistiikka. Sisältöä mietittäessä tulee pohtia esimerkiksi tavoitteita, kohderyhmää, ohjelmaa ja aikataulua. Talous sisältää budjetoinnin, verkostot ja erilaiset yhteistyöt sekä markkinoinnin ja viestinnän. Logistiikka puolestaan sisältää tapahtumapaikan, turvallisuuden ja liikkumisen suunnittelua. Tapahtuman tuotantovaiheessa on otettava kaikki osa-alueet huomioon, jotta on mahdollista luoda onnistunut tapahtuma. Lisäksi tapahtumatuotantoon liittyy olennaisesti tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen seuranta sekä arviointi, jotta kehittyminen on mahdollista. (Kostia 2023, 8–14.)

Verkostoyhteistyö on iso osa tapahtumakokonaisuuden suunnittelua ja toteutusta. Verkostoyhteistyö on toimintatapa, jossa eri organisaatiot, yksilöt tai ryhmät tekevät yhteistyötä keskenään tiiviissä ja avoimessa vuorovaikutuksessa. Verkostoyhteistyölle tärkeää on luottamuksellisuus sekä keskinäinen hyöty, ja sen tavoitteena on saavuttaa yhteisiä päämääriä tai ratkaista yhteisiä ongelmia. Verkostoyhteistyössä jokainen osapuoli tuo mukanaan oman osaamisensa, resurssinsa ja näkökulmansa, joita verkosto pyrkii hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla. Verkostoyhteistyötä voidaan toteuttaa monilla eri tasoilla ja eri toimialoilla, kuten esimerkiksi liike-elämässä, julkisella sektorilla, kolmannella sektorilla ja tutkimusmaailmassa. Tämä toimintatapa mahdollistaa monimuotoisen ja joustavan yhteistyön eri toimijoiden välillä, mikä voi johtaa innovatiivisten ratkaisujen löytymiseen ja tehokkaaseen resurssien hyödyntämiseen. (Aunola & Tossavainen 2021; Yhdistysyhteistyö.fi 2022.)

3 LÄHESTYMISTAPA, MENETELMÄT JA EETTISYYS

3.1 Lähestymistapa

Opinnäytetyön lähestymistavaksi valikoitui konstruktiiivinen tutkimus. Konstruktiiivisessa tutkimuksessa pyritään kehittämään jokin konkreettinen tuotos, jota voidaan hyödyntää esimerkiksi jonkin tietyn ongelman ratkaisemiseen (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 37–38). Meidän tapauksessamme konkreettinen tuotos on opas uudenlaiseen toimintamalliin, jonka avulla nuoret saataisiin kiinnostumaan yhdistystoiminnasta ja mukaan aktiivisiksi toimijoiksi yhdistykseen. Opas sisältää rungon rastityyppisen tapahtumakokonaisuuden järjestämiseen.

Opas toteutettiin valittujen menetelmien ja erilaisten lähdemateriaalien avulla kerätyn tiedon pohjalta. Oppaan kokoamisessa hyödynnettiin jo kerran aiemmin toteutetun tapahtumakokonaisuuden materiaalien dokumenttianalyysiä. Lisäksi oppaan sisällöt rakentuivat haastatteluista ja keräämistämme lähteistä saatujen tietojen avulla. Konkreettinen tuotos eli opas tapahtumakokonaisuuden järjestämiseen toteutettiin Canva-suunnittelutyökalun avulla.

3.2 Haastattelu

Nuorten ja yhdistysten välisen yhteyden luominen on aihe, joka herättää erityisesti yhdistystoimijoilla monenlaisia ajatuksia ja pitkiä keskusteluita. Tästä syystä yhdeksi tutkimusmenetelmäksi valikoitui haastattelu. Haastattelu on laadullinen menetelmä, jonka avulla on mahdollista saada tietoa laajasti. Se mahdollistaa paremmin ajatuksen virran mukanaan tuomat oivallukset, joita esimerkiksi pelkkään kyselylomakkeeseen ei välttämättä tulisi laitettua. Tiedon lisäksi haastattelu voi tuoda esille myös hetkessä syntyviä ajatuksia ja ideoita. (Ojasalo ym. 2015, 105–107.)

Toteutimme opinnäytetyötä varten yhteensä kolme haastattelua. Kaksi anonymiä etähaastattelua Kuopion alueen toisen asteen oppilaitosten edustajille ja yhden hybridihaastattelun Tukipilarin yhteistyöyhdistykselle. Anonyymissä etähaastattelussa sanalla ”anonyymi” viitataan siihen, ettei haastateltavien henkilö- ja työpaikkatiedot tule muiden, kuin haastattelijoiden tietoon. Etähaastattelulla viitataan siihen, että haastattelut toteutettiin verkkovälitteisesti ja vain haastattelijat olivat haastattelun aikana samassa tilassa. Hybridihaastattelussa yksi yhdistyksen hallituksen jäsenistä oli samassa tilassa haastattelijoiden kanssa ja loput olivat mukana etäyhteyksin.

Kaikki opinnäytetyötä varten toteutetut haastattelut olivat teemahaastatteluita. Teemahaastattelun tunnuspiirteinä voidaan pitää sitä, että kysymykset on määritelty etukäteen mutta haastateltavalle annetaan vapaus tuoda ajatuksiaan esille omin sanoin (Hirsjärvi & Hurme 2022, luku 4.2.3). Haastatteluita varten oli mietitty muutamia teemoja sekä kysymyksiä, jotka lähetettiin haastateltaville ennen haastatteluita sähköpostilla. Teemat ja kysymykset ohjasivat haastattelutilanteita, mutta pääosassa haastatteluja oli kuitenkin kysymysten herättämät ajatukset ja vapaamuotoinen keskustelu. Halusimme saada mahdollisimman paljon esille haastateltavien ajatuksia teemoista eri näkökulmista ja siksi emme toteuttaneet haastatteluja tiukoilla tai tarkasti rajatuilla kysymyksillä.

3.3 Dokumenttianalyysi

Dokumenttianalyysi on menetelmä, jossa tarkastellaan ja arvioidaan erilaisia kirjallisia tai muita tekstipohjaisia aineistoja. Analyysin kohteena voivat olla esimerkiksi erilaiset tarkasteltavaan aiheeseen liittyvät dokumentit, kuten lehtiartikkelit, palaverimuistiot, verkkosivut, päiväkirjat ja mainosmateriaalit. Dokumenttianalyysin voi toteuttaa kahdella tavalla, sisällön analyysillä tai sisällön erittelyllä. Sisällön analyysi paneutuu tekstien sisältöihin ja merkityksiin. Sisällön erittelyä käytetään, kun halutaan saada esille numeraalista tietoa. Nämä tyyli eivät kuitenkaan poissulje toisiaan. (Ojasalo ym. 2015, 136–137.)

Tässä opinnäytetyössä hyödynsimme dokumenttianalyysiä, erityisesti sisällön analyysiä, kun tarkastelimme jo kerran järjestettyä tapahtumakokonaisuutta ja siihen liittyviä materiaaleja. Näihin materiaaleihin lukeutuivat kaikki aiemmin järjestettyä tapahtumakokonaisuutta varten toteutettu ja tuotettu, kirjalliseen tai kuvitettuun muotoon saatettu materiaali. Materiaaleja olivat muun muassa suunnittelupalaverien muistiot, projektin etenemisen päiväkirja, mainosmateriaalit, tapahtuman verkkosivut ja some-päivitykset sekä tapahtumakokonaisuuden jälkeen kerätyt palautteet.

Opinnäytetyön tuotoksen eli rastityyppisen tapahtumakokonaisuuden järjestäjän oppaan kehittäminen perustui suurilta osin dokumenttianalyysin avulla tehtyihin havaintoihin ja päätelmiin. Dokumenttianalyysillä pyrimme selvittämään tapahtumakokonaisuuden vahvuudet ja heikkoudet suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheissa. Saatuaamme selville aiemman tapahtumakokonaisuuden onnistumiset sekä kompastuskivet pystyimme kokoamaan oppaan niin, että mahdolliset kehittämiskohteet otettiin huomioon. Meille dokumenttianalyysi on ollut väylä palata takaisin

jo toteutuneen tapahtuman materiaaleihin ja havainnoida tapahtuman eri osa-alueita kehittämisen näkökulmasta. Dokumenttianalyysi konkretisoituu tapahtumakokonaisuuden järjestäjän oppaaseen. Opinnäytetyön luvussa kuusi kerromme tapahtumakokonaisuuden perusideasta sekä kehittämis- ja oppaanluontiprosessista, jossa dokumenttianalyysin havainnot pääsivät käytäntöön.

Palautekyselyt olivat osa dokumenttianalyysiä eivätkä oma menetelmänsä, koska niiden avulla pyrittiin ensisijaisesti keräämään palautetta tapahtumasta. Palautekyselyissä (liite 3; liite 4; liite 5) kuitenkin kysyttiin vastausten käyttömahdollisuutta anonyymisti osana opinnäytetyötä. Palautekyselyiden pohjana toimi Tukipilarin yleinen palautelomake. Dokumenttianalyysissä on otettu huomioon ne palautteet, joiden käyttöön opinnäytetyössä on annettu lupa palautekyselyn yhteydessä.

3.4 Opinnäytetyön eettisyys

Tämä opinnäytetyö on tuotettu hyvän tieteellisen käytännön ohjeen (HTK) mukaisesti. Hyvän tieteellisen käytännön ohjeeseen kuuluu muun muassa tutkittavien informointi, suostumuksen pyytäminen sekä tietosuoja-asetuksen oikeaoppinen huomiointi. Tässä opinnäytetyössä HTK-ohjetta on sovellettu aineistojen keräämiseen ja säilyttämiseen. Lisäksi muun muassa aineistoihin viittaaminen, haastateltavien informointi ja tekijänoikeudelliset asiat on huomioitu HTK-ohjeistuksen mukaisesti. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2024a; Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.)

Opinnäytetyötä varten toteutettiin kolme haastattelua. Haastateltavia informoitiin etukäteen opinnäytetyöhön osallistumisesta ja sen vapaaehtoisuudesta sekä haastateltaville annettiin mahdollisuus anonyymiteettiin. Haastattelupyynnöt lähetimme kaikille haastateltaville sähköpostitse. Lupaa haastatteluaineistojen käyttöön opinnäytetyössä kysyimme sähköpostin välityksellä sekä jokaisen haastattelun alussa esitetyllä lyhyellä tiedotteella (liite 1; liite 2) opinnäytetyöstämme. Haastatteluiden lopussa ohjasimme haastateltavia ottamaan meihin yhteyttä sähköpostitse, mikäli jälkikäteen ilmenee kysyttävää opinnäytetyöhön tai haastatteluun liittyen.

Haastattelut tallennettiin ja litteroitiin Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijoille tarjolla Microsoft 365 -sovelluksilla ja Teams-viestintäalustalla, pois lukien yksi oppilaitoshaastattelu, jonka oppilaitoksen edustajat tallensivat ja me litteroimme. Kyseisen haastattelun osallistujat järjestivät Teams-kokouksen, jonka vuoksi me emme voineet itse tallentaa haastattelua.

Haastattelun tallenne lähetettiin meille sähköpostitse Humanistisen ammattikorkeakoulun sähköposteihimme. Kaikki haastatteluihin liittyvät materiaalit tullaan poistamaan, kun opinnäytetyö on kokonaisuudessaan tallennettu Theseukseen. Haastatteluiden pohjalta luotiin lyhyet tiivistelmät, jotka lähetettiin Tukipilarin henkilökunnalle jatkokehitystä varten. Nämä tiivistelmät jäävät Tukipilarin hyödynnettäväksi meidän opintojemme päättymisen jälkeen.

Dokumenttianalyysiin liittyvät tapahtumakokonaisuuden palautekyselyt kerättiin Tukipilarin omalla palautelomakkeella. Tukipilari säilyttää palautekyselyitä omien periaatteidensa mukaan tietyn ajan raportointia varten. Tapahtuman palautekyselyt olivat anonyymejä, joten käsiteltäviä henkilötietoja ei ole. Palautekyselyiden vastauksia on tarkasteltu tapahtuman onnistumisen ja kehittämisen kannalta yhdessä Tukipilarin henkilöstön kanssa. Saimme dokumenttianalyysia varten kopiot palautekyselyiden vastauksista. Nämä kopiot löytyvät haastatteluaineistojen tapaan Humanistiseen ammattikorkeakouluun sidotuista kansioista ja ne tullaan poistamaan opinnäytetyön palautuksen jälkeen meidän toimestamme.

Kaikki muu dokumenttianalyysin aineisto, kuten palaverimuistiot ja projektin etenemisen päiväkirja ovat yhtä lailla omassa kansiossaan Microsoft 365 -palvelussa. Palaverimuistioihin on kirjattu tietoja, joita olemme käyneet läpi esimerkiksi yhdistyksille järjestetyissä palavereissa ennen ja jälkeen tapahtumakokonaisuuden. Projektin etenemisen päiväkirja taas sisältää materiaalia siitä, millaisia vaiheita olemme käyneet tapahtumakokonaisuuden suunnittelun ja toteutuksen aikana. Nämä materiaalit ovat vain meidän tarkastelumme kohteena opinnäytetyöprosessin dokumenttianalyysissa. Muiden keräämiemme aineistojen tapaan nämä materiaalit tullaan poistamaan opinnäytetyön palautuksen jälkeen.

Opinnäytetyön tuotoksen käytöstä ja julkaisemisesta on sovittu erikseen työn tilaajan eli Tukipilarin kanssa. Tuotoksen tekijänoikeudet kuuluvat opinnäytetyön tekijöille, mutta yhteisellä sopimuksella tuotos eli opas jää kokonaisuudessa sekä tekijöiden että Tukipilarin käyttöön. Yhteisen sopimuksen mukaan Tukipilari saa täydet käyttöoikeudet oppaaseen ja saa julkaista sen esimerkiksi omilla kotisivuillaan. Opasta ei julkaista osana opinnäytetyötä mutta osia oppaasta liitetään mukaan opinnäytetyöhön havainnollistamaan sisällön rakennetta.

4 TIETOPERUSTA

4.1 Yhdistystoiminnan haasteet

Pitkän yhdistyskentällä suoritetun harjoittelujakson aikana olemme tehneet havainnon yhdistysten toistuvasta tarpeesta saada nuoria mukaan toimintaan. Pehdyttyämme aiheeseen laajemmin, teimme havainnon, että huoli jäsenistön ikääntymisestä ja näin jäsenmäärän laskusta on havaittavissa yleisesti koko yhdistyskentällä. Yhdistyskentän suuremmat vaikuttajat kokoavat säännöllisesti yhteen tietoa yhdistyskentän tilasta ja tulevaisuudesta. Näistä selvityksistä sekä muusta löytämästämme materiaalista pyrimme kokoamaan tarkempaa kuvaa yhdistysten tilasta, erityisesti jäsenhankinnan näkökulmasta.

Jäsenistön ikääntyminen ja nuorten toimijoiden vähäisyys näkyy aktiivisten toimijoiden puutteena. Kyseinen ilmiö on nostettu esille esimerkiksi suomalaisen terveystoimijoiden kattojärjestö SOSTE:n vuoden 2022 järjestöbarometrissa. SOSTE:n järjestöbarometri kokoaa joka toinen vuosi yhteen ajankohtaista informaatiota järjestökentän tilasta. Vuoden 2022 järjestöbarometrissa tutkittiin yhdistystoimijoiden näkemyksiä uhistista ja riskeistä, joita yhdistyskenttä kohtaa. Yhdeksi isoimmista huolista yhdistystoimijoiden keskuudessa nousi jäsenmäärän lasku ja aktiivisten toimijoiden määrän vähentyminen. Järjestöbarometrin kyselyihin osallistuneiden mukaan jäsenmäärän vähentymiseen vaikuttaa yhdistystoimijoiden ikääntyminen sekä uusien jäsenten vähäisyys. (Peltosalmi, Eronen, Haikari, Inkinen, Litmanen, Londén, Ruuskanen & Suoknuuti 2022, 40–42.)

Yhdistyskentän huoli jäsenmäärän laskusta on havaittavissa myös aiheeseen liittyvästä opinäytetyöstä. Maija Penttilä (2020) on YAMK-opinäytetyössään ollut luomassa toimintamallia tukemaan kunta-järjestöyhteistyön johtamista ja kehittämistä Eurajoella. Opinäytetyössä on pehdytty niin Eurajoen kunnan kuin yhdistystoiminnan tilanteeseen hyvinvointipalveluiden järjestäjänä erityisesti sote- ja maakuntauudistuksen myötä. Järjestöjen tilasta tässäkin yhteydessä on nostettu esille järjestötoimijoiden ikääntyminen. Opinäytetyötä varten haastateltu Suomen sosiaali- ja terveys ry:n silloinen puheenjohtaja Anne Knaapi toteaa, että ikääntyminen on yksi yhdistyskentän kasvavista haasteista. (Penttilä 2020, 24–27.)

Kun haaste jäsenmäärän laskusta ja toimijoiden ikääntymisestä on tunnistettu, on hyvä tuoda esille ilmiön mahdollisia syitä. Osana yhteistä ratkaisua Oy:n vuoden 2023 Tulevaisuuden näkymät järjestöissä -selvityksessä tunnistetaan sama huoli jäsenistön ikääntymisestä ja nuorten

jäsenten vähäisyydestä, kuin muissakin selvityksissä. Lisäksi selvityksessä nousi esille haasteet jäsenhankinnassa ja jäsenten sitouttamisessa. (Toikkanen 2023.) On siis tehty huomio, että jäsenten määrän vähentymisen ja ikääntymisen lisäksi haastavaa on jäsenhankinta ja jäsenten sitouttaminen. Näiden tekijöiden välille on rakennettavissa syy-seuraussuhdetta. Koska jäsenhankinta on haastavaa, jäsenten määrä laskee ja jäljelle jäävät yhdistystoimijat ikääntyvät. Jäsenmäärän laskuun ja toimijoiden ikääntymiseen vaikuttaa myös haasteet jäsenten sitouttamisessa, koska kun uusia jäseniä ei saada sitoutumaan, vanhat jäsenet hoitavat tehtäviä vuodesta toiseen.

4.2 Nuorten kiinnostus yhdistystoimintaan

Yhdistyskentällä nuorten saaminen mukaan toimintaan koetaan nykypäivänä haasteelliseksi. Usein esille nousee ajatus siitä, että yhdistys- ja vapaaehtoistoiminta ei kiinnostaisi nuoria. Asia ei kuitenkaan ole aina näin. Nuoret haluavat olla mukana yhdistyksissä sekä toimia vapaaehtoisina, kun he kokevat toiminnan itselleen merkitykselliseksi. Toiminnassaan nuoret toivovat näkevänsä sen tuottamia vaikutuksia ja nuoria motivoivat erityisesti vapaaehtoistehtävät, joissa pääsee tekemään konkreettisia asioita. Lisäksi yksi kiinnostuksen ja motivaation lähde vapaaehtoistoimintaan olisi opintojen ja vapaaehtoistoiminnan yhdistäminen. Yhdistysten ja oppilaitosten välisellä yhteistyöllä vapaaehtoistoiminta saataisiin sinne, missä nuoret jo valmiiksi ovat. (Kansalaisareena 2024a; Kansalaisareena 2024c.)

Kävimme läpi muutamia opinnäytetöitä, joissa perehdyttiin nuorten ajatuksiin yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnasta. Katariina Pakkanen (2022) opinnäytetyössään selvittää Turun yliopiston ja ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kiinnostusta vapaaehtoistoimintaan kyselytutkimuksen avulla. Pakkanen on kyselytutkimuksensa avulla selvittänyt nuorten yleistä mielipidettä vapaaehtoistoimintaa kohtaan. Hän on muun muassa pyrkinyt selvittämään minkälaisia motivaation lähteitä ja kiinnostuksen kohteita vastanneilta löytyy, sekä syitä sille, miksi vapaaehtoistoimintaan osallistuminen ei kiinnosta. Kyselytutkimuksesta käy ilmi, että nuoret ovat kiinnostuneita vapaaehtoistoiminnasta, kun tilanne ja ympäristö ovat siihen sopivia. Kiinnostavimpia vapaaehtoistehtäviä ovat kyselytutkimuksen mukaan sellaiset tehtävät, joissa pääsee vaikuttamaan omaan ympäristöön tai auttamaan ihmisiä. Asioita, jotka vähentävät kiinnostusta vapaaehtoistoimintaan ovat muun muassa ajan ja rahan puute, haluttomuus sitoutua toimintaan ja se, ettei halua osallistua yksin. (Pakkanen 2022.) Tämän opinnäytetyön mukaan vapaaehtoistoiminta

siis kiinnostaa nuoria, kun ympäristö ja motivaatio toimintaan ovat kohdallaan eikä toiminta ole liian sitovaa.

Motivaation vaikutus yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnan kiinnostavuuteen käy ilmi myös Miia Vähämetsän (2021) opinnäytetyössä, jossa tarkastellaan nuorten kiinnostusta vapaaehtoistoimintaan ikääntyneiden parissa. Vähämetsän opinnäytetyön mukaan suurin osa kyselyyn osallistuneista nuorista voisi tutustua vapaaehtoistoimintaan osana opintojaan. Vapaaehtoistoiminnan kertaluontoiset kokeilut yhdessä kaverin tai tiimin kanssa olisivat opinnäytetyössä tehtyjen havaintojen perusteella myös nuorten mieleen. Lisäksi kyselyssä nousi esille, etteivät nuoret välttämättä tiedä, kuinka vapaaehtoistoimintaan pääsisi mukaan. Opinnäytetyö ja kyselylomake on toteutettu Oulun ammattikorkeakoulussa ja sen tulokset kertovat Oulun ammattikorkeakoulun ensimmäisen vuoden opiskelijoiden mielipiteen. (Vähämetsä 2021, 19, 30.)

Erilaisia selvityksiä nuorten kiinnostuksesta yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaan on siis tehty jo sekä valtakunnallisella että paikallisella tasolla. Tarkemmassa tarkastelussa alueellisia eroja voi olla löydettävissä, mutta pääpiirteittäin alueesta riippumatta usein esille nousee hyvin samantlaisia tekijöitä nuorten osallistumiselle tai osallistumattomuudelle. Nuorten keskuudessa tärkeimmiksi tekijöiksi nousevat toiminnan merkityksellisyys, lyhytkestoisuus ja motivoivat tehtävät. Lisäksi tutulla ympäristöllä ja avoimella asenteella on suuri vaikutus toiminnan mielekkyyteen.

4.3 Yhdistystoiminta nuorten tietoisuuteen

Yhdistykset tarvitsevat nuorten aktiivisempaa osallistumista toimintaansa ja nuoret kaipaavat vapaaehtoistoimintaa, jossa voi kokea itsensä merkitykselliseksi. Nuorten saaminen mukaan yhdistystoimintaan on haastavaa, mutta oikeiden motivaatiolähteiden löytyessä nuoret ovat innostuneita. Erityisesti opiskeluihin liittyen nuoret olisivat kiinnostuneita osallistumaan yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaan. Oppilaitosten ja yhdistysten yhteistyön tiivistäminen voisi avata uusia mahdollisuuksia nuorten osallistumiselle ja samalla tukea yhdistystoiminnan jatkuvuutta. Näin ollen yhdistystoiminnan sisällyttäminen toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen opintoihin voisi kaventaa kuilua yhdistysten ja nuorten välillä. Opintojen kautta yhdistystoiminta tulisi tutuksi ja tuttu toiminta ja ympäristö voi rohkaista mukaan myös vapaa-ajalla. (Kansalaisareena 2019.)

Jotta nuorten kiinnostus saataisiin heräämään sekä pysymään, yhdistysten olisi hyvä kiinnittää huomiota muutamiin asioihin. Yhdistyksiltä kaivataan aktiivista ja avointa lähestymistapaa, joka huomioisi paremmin nuorten tarpeita ja odotuksia. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi käytännönläheisiä ja toiminnallisia tapahtumia sekä toiminnan kehittämistä yhdessä nuorten kanssa. Lisäksi yhdistysten olisi hyvä panostaa nuorten näköiseen viestintään ja markkinointiin erilaisissa sosiaalisen median kanavissa. Toiminnan sanoittaminen lyhyesti ja ytimekkäästi sekä yksilöä kohdistuen saa nuorten kiinnostuksen heräämään. On tärkeää, että nuoret saavat laajasti tietoa siitä, mitä yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaan sisältää ja kuinka toimintaan pääsee mukaan. Nuoria ajatellen esille kannattaa nostaa erityisesti lyhytkestoisia tehtäviä, joihin on helppo päästä nopeasti mukaan. (Kansalaisareena 2024b.)

Yksi tapa esitellä yhdistys- ja vapaaehtoistoimintaa nuoria innostavalla ja osallistavalla tavalla on Tukipilarin rastityyppinen tapahtumakokonaisuus. Tapahtumakokonaisuus tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden tutustua erilaisiin yhdistyksiin ja niiden tarjoamaan toimintaan. Tapahtumissa opiskelijat saavat tilaisuuden vieraila haluamiensa yhdistysten tiloissa, tutustua toimintaan matalan kynnyksen rastitehtävien avulla ja keskustella samalla yhdistystoimijoiden kanssa. Tällainen, käytännönläheinen tutustuminen yhdistysten toimintaan antaa opiskelijoille tilaisuuden herätellä kiinnostusta yhdistystoimintaan ja tutustua yhdistyksen toimintaympäristöön. Tukipilarin tapahtumakokonaisuus toimii ikään kuin ponnahduslajustana mahdolliselle yhdistystoiminnassa oppimiselle sekä vapaa-ajan vapaaehtoistoiminnalle.

4.4 Yhdistystoiminta Kuopion alueen korkeakouluissa

Halusimme selvittää, millä tavoin yhdistystoiminta on mukana Kuopion alueella toimivien korkeakoulujen opinnoissa. Pehdyimme yhdistystoimintaa sisältäviin opintoihin ammattikorkeakoulujen ja yliopiston opetussuunnitelmien avulla. Opetussuunnitelmista oli löydettävissä vaihtelevasti tietoa yhdistystoimintaa sisältävistä opinnoista.

Esimerkiksi Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogin koulutusohjelman syksyllä 2023 aloittaneiden opiskelijoiden opetussuunnitelmassa on valittavissa järjestöihin suuntaava 65 opintopisteen opintokokonaisuus (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2023). Olemme omissa opinnoissammekin perehtyneet yhdistystoiminnan kenttään muun muassa ammatillisten harjoitteluiden sekä yksittäisten opintojaksojen myötä. Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogin järjestö- ja nuorisotyön opinnoissa on yleisesti mahdollista sisällyttää opintoihin yhdistystoimintaa oman kiinnostuksen mukaan.

Savonia-ammattikorkeakoulussa esimerkiksi sosionomin koulutusohjelmaan on valittavissa yhdistystoimintaan liittyviä opintoja. ”Järjestö- ja kansalaistoiminnan työelämäjakso” -nimisellä opintojaksolla opiskelija pääsee tutustumaan muun muassa vapaaehtoistoiminnan merkitykseen ja tavoitteisiin. (Savonia ammattikorkeakoulu 2024.) Lisäksi esimerkiksi Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelija Anna Kalliokoski (2019) oli löytänyt yhteyden opintojensa ja yhdistystoiminnan välillä, kun hän oli tehnyt matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opinnäytetyönsä Suomen Opasliitto ry:lle. Opinnäytetyö *Yhdistystoiminnan kehittäminen: Case Opasliitto ry* käsittelee Opasliitto ry:n toiminnan kehittämistä erityisesti strategisesta näkökulmasta. (Kalliokoski 2019.)

Itä-Suomen yliopiston opetustarjonnasta oli haasteellista löytää tiettyjä nimettyjä kursseja, joissa yhdistykset jollain tavoin olisivat mukana. Yhdistyksille tai yhdistystoiminnasta tehtyjä Itä-Suomen yliopiston pro gradu -tutkielmia oli kuitenkin löydettävissä. Esimerkiksi Eila-Mari Väätäisen (2021) pro gradu *Sosiaali- ja terveysjärjestöjen johtajien itsearvioitu johtamisosaaminen* on yhdistystoiminnasta tehty pro gradu -tutkielma. Kyseisessä pro gradu -tutkielmassa Väätäinen selvittää sosiaali- ja terveysjärjestöjen johtajien ajatuksia johtamisesta sekä johtamisen kehittämistarpeista. (Väätäinen 2021.)

Kuopion alueen korkeakouluissa yhdistystoimintaa on havaittavissa opinnoissa ja opiskelussa vaihtelevasti. Havaintojemme mukaan tilaa yhdistysten ja opiskelijoiden yhteistyön kehittämiseksi kuitenkin löytyy, jotta yhdistykset pystyisivät vastaamaan yhä paremmin opiskelijoiden tarpeisiin ja toisin päin. Koska yhdistykset toimivat hyvinä oppimis- ja harjoittelupaikkoina korkeakouluopiskelijoille, on hyvä mitä enemmän paikalliset yhdistykset ja korkeakouluopiskelijat ovat yhteydessä toisiinsa. Tukipilarin tapahtumakokonaisuus tuo opiskelijoita ja yhdistyksiä yhteen yksilö- ja ryhmätasolla, mutta voi parhaassa tapauksessa olla alku isommalle ja pidemmälle yhteistyölle. Tapahtumakokonaisuudella on paikkansa erityisesti, kun yhdistystoimintaa halutaan esitellä opiskelijoille opintojen ja yhdistystoiminnan yhdistämisen näkökulmasta.

5 HAASTATTELUIDEN ANALYYSI

5.1 Yhdistyshaastattelu

Harjoittelujaksoilla tehtyjen havaintojen sekä löytämämme tiedon mukaan yksi keskeisiä haasteita yhdistyskentällä on jäsenistön ikääntyminen ja jäsenmäärän vähentyminen. Jotta ymmärtäisimme vielä paremmin jäsenistön ikääntymisen tuomat haasteet, halusimme haastatella Tukipilarin yhteistyöyhdistystä aiheeseen liittyen. Haastattelun avulla pyrimme hahmottamaan, millainen on yhdistyksen tarve saada nuoria mukaan toimintaansa. Lisäksi halusimme saada yhdistyksen näkökulman sille, millaisia vaikutuksia nuorilla jäsenillä olisi yhdistyksen toimintaan.

Haastattelumme kohteeksi valikoitui tapahtumakokonaisuudessa mukana ollut valtakunnallinen Ihoyhdistys ry. Ihoyhdistys on vapaaehtoisvoimavaroin toimiva yhdistys, jonka toiminta on suunnattu erityisesti harvinaisia ihosairauksia sairastaville tai niistä kiinnostuneille (Ihoyhdistys ry 2024a). Haastatteluun osallistuivat yhdistyksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä hallituksen jäsen. Haastattelun pohjana toimivat seuraavat kysymykset:

- Millainen on yhdistyksen tarve saada nuoria mukaan toimintaan?
- Millaisiin tehtäviin nuoria kaivataan?
- Yhdistyksen valmiudet kehittää toimintaansa nuoria houkuttelevammaksi.

Haastateltavien mukaan tarve saada nuoria toimintaan on edelleen olemassa. Tämänhetkiset yhdistystoimijat ikääntyvät eikä uusia toimijoita olla saatu paikkaamaan vähenevää jäsenmäärää. Ihoyhdistyksen mukaan nuoria kaivataan mukaan, jotta saataisiin uusia ideoita ja toimintaa voitaisiin kehittää enemmän nuorten näköiseksi. Eräs haastateltava totesi hyvin: ”Nuoret vetävät nuoria puoleensa.” Haastattelussa teimme huomion, että yhdistystoiminnassa sana ”nuori” ei aina kulje käsi kädessä sen kanssa, kuinka laki määrittelee sanan ”nuori”. Haastattelussa nousi esille, että esimerkiksi Ihoyhdistykselle nuori voi olla alle 35-vuotias henkilö, kun taas Suomen nuorisolaissa nuori määritellään alle 29-vuotiaaksi. (Ihoyhdistys ry 2024b; Nuorisolaki 1285/2016, 3§.)

Ensisijaisesti Ihoyhdistys haluaisi nuoria mukaan sellaisiin tehtäviin, joissa nuoret pääsisivät tutustumaan yhdistyksen toimintaan. Ihoyhdistyksen näkemyksen mukaan nuoret voisivat olla mukana tapahtumissa ja toimia niin sanotuissa avustavissa tehtävissä. Kiinnostuksen herättyä

tehtäviä voitaisiin laajentaa. Lisäksi yhdistyksellä on tarve kehittää toimintaansa nuorten näköiseksi ja parhaiten nuorten näköistä toimintaa osaavat kehittää nuoret itse. Myös yhdistyksen sosiaalisen median kanavien päivittämisessä ja ylläpitämisessä olisi tilaa nuorten näkemykselle. Tietysti tulevaisuudessa uusia jäseniä ja nuoria kaivataan kaikkiin yhdistyksen tehtäviin, mutta Ihoyhdistyksessä tiedostetaan, että parhaiten nuoria saa mukaan lyhyemmällä ja ei niin sitovilla tehtävillä. Ihoyhdistyksen hallitus on suunnitellut jo pidemmän aikaa nuorisotoimikunnan perustamista. Ihoyhdistyksessä toivotaan, että toimikunnan avulla nuoret pääsisivät ääneen ja kehittämään toimintaa. Ihoyhdistyksestä huokuu halu kehittää nuorten näköistä toimintaa, mutta suurin haaste on tavoittaa ne nuoret, jonka voimalla kehitystyö saataisiin liikkeelle. (Ihoyhdistys ry 2024b.)

Haastattelussa mukana olleiden Ihoyhdistyksen jäsenten mukaan oppilaitosyhteistyö voisi mahdollisuuksien mukaan olla yksi tapa saada nuoria mukaan toimintaan. Sopivien opiskelijoiden löytyessä Ihoyhdistyksellä voisi olla tarjolla esimerkiksi harjoittelu- tai muita oppimispaiikkoja. Ihoyhdistyksen jäsenet ovat käyneet esittelemässä toimintaansa opiskelijoille erilaisissa tapahtumissa, mutta toiveissa olisi löytää keinoja esitellä toimintaa niin, että siihen olisi helppo tarttua. (Ihoyhdistys ry 2024b.)

5.2 Haastattelu toisen asteen oppilaitoksille

Opintojen ja yhdistystoiminnan yhdistämisestä löytämämme tiedon perusteella yhdistys- ja vapaaehtoistoiminta voisi tuoda opintojen ohelle jotain sellaista, mitä koulun on vaikeaa muuten tarjota. Kiinnostusta ja mahdollisuuksia yhdistystoiminnan ja opintojen yhdistämiselle on yleisesti havaittavissa. Saadaksemme tietoa, miten toisen asteen opinnot ja yhdistystoiminta yhdistyy Kuopion alueella, toteutimme kaksi anonymiä haastattelua Kuopion toisen asteen oppilaitosten edustajille. Oppilaitosten edustajien haastatteluissa erityisen tärkeitä kysymyksiä opinäytetyön kannalta olivat:

- Kuuluuko järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan tutustuminen osaksi opintojanne?
 - Millä tavoin?
 - Mikäli ei kuulu, oletteko miettineet sen lisäämistä opintoihinne aiemmin?
- Olisitteko kiinnostuneita kehittämään yhteistyötä Tukipilarin yhteistyöyhdistyksien kanssa?
- Mikäli yhteistyö toteutuisi, millaista tukea te toivoisitte yhteistyön alkuun saamiseksi?

Haastatteluissa selvisi, että Kuopion alueella yhdistys- ja vapaaehtoistoiminta on vaihtelevasti mukana toisen asteen oppilaitosten opinnoissa. Yhdistykset käyvät kouluilla esittelemässä toimintaansa yleisesti tai kohdennetusti tietyille opiskelijaryhmälle ja yhdistyksiä voi olla mukana erilaisissa oppilaitosten järjestämissä tapahtumissa. Joissain oppilaitoksissa tehdään vapaaehtoistoimintaa yhdessä yhdistysten kanssa ja toisaalla yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnan parissa voi suorittaa isompiakin opintokokonaisuuksia. (Anonyymi oppilaitoshaastattelu 2024a; Anonyymi oppilaitoshaastattelu 2024b.)

Olemassa olevan lisäksi esille nousi kuitenkin halu kehittää ja lisätä yhdistysten ja oppilaitosten yhteistyötä. Yhteistyön kehittämiseksi toivottiin jalkautumista puolin ja toisin, yhteistä kehittämistä sekä matalan kynnyksen mahdollisuuksia tutustua yhdistysten toimintaan. (Anonyymi oppilaitoshaastattelu 2024a; Anonyymi oppilaitoshaastattelu 2024b.) Esimerkiksi tähän tarkoitukseen yhdistyssuunnistus on juuri sopiva vaihtoehto. Yhdistyssuunnistuksessa toisen asteen opiskelijat pääsevät jalkautumaan yhdistysten tiloihin ja näin tutustumaan yhdistyksiin niiden aidoissa toimintaympäristöissä yhdessä oman opiskelijaryhmänsä kanssa. Tutustuminen yhdistystoimintaan ensin oman opiskelijaryhmän kanssa madaltaisi kynnystä lähteä mukaan yhdistyksen toimintaan myöhemmin.

5.3 Tukipilarin tapahtumakokonaisuus tukemassa oppilaitosyhteistyötä

Yhdistyshaastattelun ja oppilaitoshaastatteluiden perusteella voidaan todeta, että sekä oppilaitokset että yhdistykset kaipaavat enemmän yhteistyötä ja vuorovaikutusta toistensa kanssa. Kaikissa toteuttamissamme haastatteluissa nousi esiin tarve luoda verkostoja, joissa oppilaitokset ja yhdistykset voisivat kohdata toisensa, vaihtaa ajatuksia sekä mahdollisesti yhdistää voimansa erilaisten projektien muodossa. Tarve yhdistyksiä ja oppilaitoksia yhdistävästä verkostoitumis- mahdollisuuksista tukee ajatusta Tukipilarin tapahtumakokonaisuudesta. Yhdistysten ja oppilaitosten yhteistyö olisi varmasti molemminpuolisesti erittäin merkityksellistä ja tapahtumakokonaisuus voisi toimia ponnahduslautana oppilaitosten ja yhdistysten väliselle yhteistyölle.

Tämänkaltaisen tapahtumakokonaisuuden avulla voitaisiin edistää paitsi oppilaitosten ja yhdistysten välistä yhteistyötä myös nuorten ja opiskelijoiden osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan. Se voisi tarjota opiskelijoille mahdollisuuden löytää harjoittelu- ja oppimisaikkoja, joissa he pääsisivät soveltamaan oppimaansa käytännössä. Yhdistyksillä olisi mahdollisuus näyttää opiskelijoille, kuinka he pystyisivät vaikuttamaan ympäröivään yhteiskuntaan esimer-

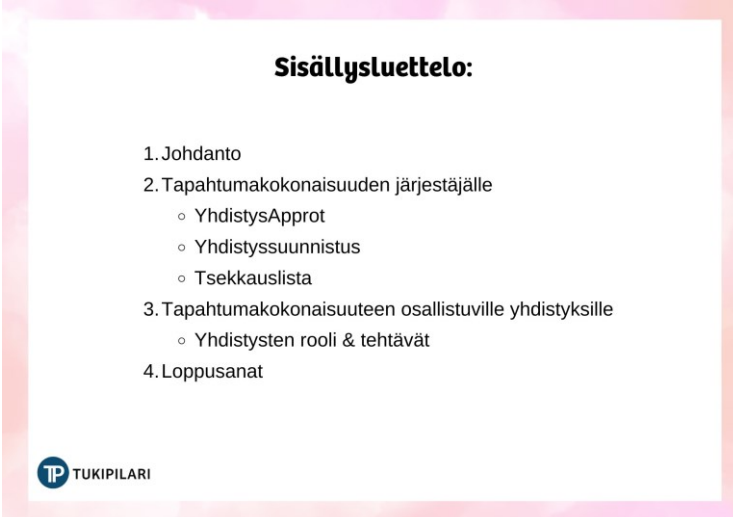
kiksi osallistumalla erilaisiin projekteihin ja toimintoihin yhdessä yhdistysten kanssa. Yhdistyksille oppilaitosyhteistyö toisi kaivattuja nuoria toimijoita sekä uusia näkemyksiä vaihtuvien nuorten myötä.

Yhdistyksiä ja opiskelijoita sekä oppilaitoksia yhdistävä tapahtuma on hieno mahdollisuus molemminpuolisen yhteyden löytämiselle. Jo kerran aiemmin järjestetty Tukipilarin rastityyppinen tapahtumakokonaisuus oli pidetty sekä yhdistysten että opiskelijoiden ja oppilaitosten puolelta. Tämän tapahtumakokonaisuuden järjestäminen osoitti meille, kuinka monivaiheinen prosessi tapahtuman järjestäminen on. Jotta tapahtumakokonaisuuden järjestäminen olisi tulevaisuudessa helpompaa ja yhdistysten sekä opiskelijoiden yhteyden löytämiseen olisi mahdollisuus panostaa, kokosimme oppaan tapahtuman järjestämiseen. Oppaassa halusimme tuoda esille tapahtumakokonaisuuden järjestämisen tärkeimmät vaiheet sekä vinkkejä sen kehittämiseen. *Rasti rastilta yhdistystoiminnan ytimeen: Rastityyppisen yhdistystapahtumakokonaisuuden järjestäjän opas* on opas, jonka olemme luoneet dokumenttianalyysin perusteella tehtyjen havaintojen ja keräämämme tiedon pohjalta.

6 TUOTOS

6.1 Opas tapahtumakokonaisuuteen

Opinnäytetyön tuotos on Canva-suunnittelutyökalulla toteutettu opas rastityylisen tapahtumakokonaisuuden järjestämiseen. Oppaan sivumäärä on kokonaisuudessa 38 sivua. Oppaan luomisessa hyödynsimme dokumenttianalyysiä aiemmin toteutetun tapahtumakokonaisuuden materiaaleista sekä keräämäämme tietoa yhdistystoiminnan ja nuorten tarpeista. Dokumenttianalyysin avulla teimme havaintoja tapahtumakokonaisuuden suunnittelu- sekä toteuttamisvaiheen kehittämistarpeista, joita nostamme tässä luvussa esille samalla, kun kerromme oppaan sisällön rakentumisesta yleisesti. Opas on pyritty rakentamaan vaihe vaiheelta suunnittelusta kohti valmista tapahtumaa ja se sisältää omat osionsa sekä tapahtumakokonaisuuden järjestäjälle, että tapahtumakokonaisuuteen osallistuville yhdistyksille. (kuva 1.) Tapahtumakokonaisuuden ja oppaan kehittämistyössä on hyödynnetty tapahtumatuotannon yleisimpiä elementtejä, kuten tapahtumakokonaisuuden projektiluontoisuus ja suunnittelun vaiheet, kohderyhmä ja yhteistyötahojen merkitys sekä viestintä ja markkinointi (Kostia 2023, 8–14).

Sisällysluettelo:

1. Johdanto
2. Tapahtumakokonaisuuden järjestäjälle
 - YhdistysApprot
 - Yhdistyssuunnistus
 - Tsekkauslista
3. Tapahtumakokonaisuuteen osallistuville yhdistyksille
 - Yhdistysten rooli & tehtävät
4. Loppusanat

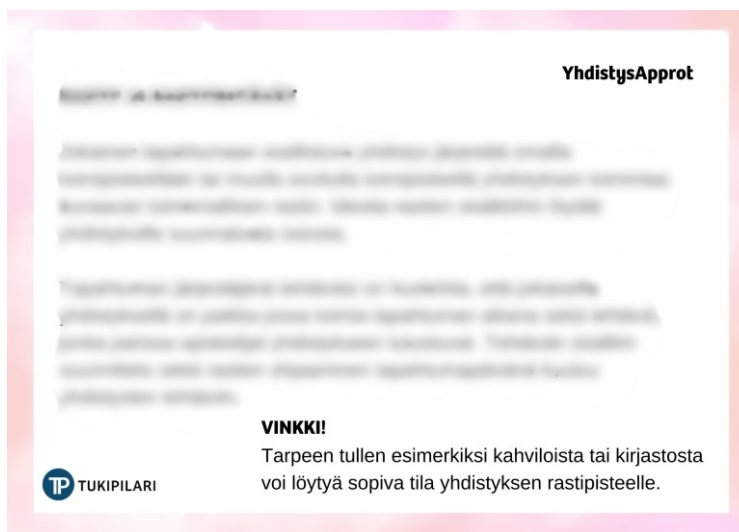
 TUUPIPILARI

Kuva 1: Oppaan sisällysluettelo

Kun kerromme tapahtumakokonaisuudesta, tarkoitamme kahta erillistä opiskelijoille suunnattua rastityyppistä yhdistystapahtumaa. Merkittävin ero näiden tapahtumien välillä ovat tapahtumien kohderyhmät. Yhdistyssuunnistus on suunnattu toisen asteen oppilaitosten opiskelijoille ja toinen tapahtuma, YhdistysApprot, on suunnattu korkeakouluopiskelijoille. Tapahtumakokonaisuuden tarkoituksena on avata väylä yhdistysten ja nuorten välille. Oppaassa tieto tapah-

tumakokonaisuuden luonteesta sekä kahden erillisen tapahtuman erosta tuodaan esille jo johdannossa. Tarkoituksena on tiivistää lukijalle ja mahdolliselle tapahtuman järjestäjälle mistä koko tapahtumakokonaisuudessa on kyse.

Halusimme kiinnittää huomiota oppaan luettavuuteen ja saavutettavuuteen. Saavutettavuutta olemme lisäsimmä sillä, että teimme oppaasta pelkistetyn Word-tiedosto-pohjaisen pdf-version, joka on luettavissa ruudunlukuohjelmalla. Tämä on erityisen tärkeää siksi, että tilaajamme Tukipilarin toimintakenttä painottuu potilas-, vammais- ja kansanterveysyhdistysten pariin (Tukipilari 2024a). Oppaan sivujen oikeasta yläkulmasta on löydettävissä tieto siitä, liittykö sivun sisältö koko tapahtumakokonaisuuteen, YhdistysApproihin vai Yhdistyssuunnistukseen. Tapahtumakokonaisuus-osioon on koottu kaikki tieto, joka on yhteistä sekä YhdistysApproille että Yhdistyssuunnistukselle. YhdistysApprot- ja Yhdistyssuunnistus-osioissa syvennyttään tapahtumien toisistaan eroaviin yksityiskohtiin. Lisäksi oppaaseen lisättiin VINKKI! -otsikollisia kohtia, joihin on sisällytetty dokumenttianalyysin pohjalta toimiviksi havaittuja käytänteitä. Nämä käytänteet eivät kuitenkaan ole ainoita oikeita tapoja toimia tapahtumakokonaisuuden eri osissa. (kuva 2.)

Kuva 2: Havainnollistava kuva oppaasta

Oppaan alussa kerromme tapahtumakokonaisuuden järjestäjän tärkeimmistä tehtävistä. Tapahtumakokonaisuuden järjestäjän tärkeimpiin tehtäviin kuuluu

- yhdistysten kontaktointi ja tukeminen
- suunnittelu ja koordinointi
- viestintä ja markkinointi

- yhteistyökumppaneiden kontaktointi ja yhteistyön ylläpito
- tapahtuman vastuullinen ja turvallinen toteutus
- kokonaisuuden hallinta.

Koska tapahtumakokonaisuuteen kuuluu monialaisten toimijoiden yhteen sovittaminen, on verkostoyhteistyön hallinta järjestäjän näkökulmasta tärkeää. Dokumenttianalyysin avulla tehtyjen havaintojen perusteella esimerkiksi tapahtumakokonaisuuden järjestäjän ja mukana olevien yhdistysten yhteistyöpalaverit ovat tärkeä osa tapahtumakokonaisuuden suunnittelua. Yhteistyöpalavereissa yhdistysten kanssa on hyvä käydä läpi muun muassa tapahtumakokonaisuuden luonne ja tavoitteet, yhdistysten rastipisteiden tila-asiat sekä osallistujien kohderyhmään liittyvät seikat. Lisäksi palaverissa voidaan ideoida yhdessä yhdistysten kanssa monipuolisia ja toisistaan eroavia rastitehtäviä.

Tapahtumakokonaisuuden järjestäjän tehtäviin kuuluu tapahtumien markkinointi. Oppaassa järjestäjälle kerrotaan tapahtumasivujen hyödyistä sekä annetaan vinkkejä tiedosta, joita tapahtumasivuille olisi hyvä saada esille. Tapahtumasivut ovat markkinoinnin pohja, jossa kaikki oleellinen tieto tapahtumista on varmasti jokaisen saavutettavissa. Dokumenttianalyysin havainnot osoittivat, että YhdistysApprot-tapahtuman omat sosiaalisen median kanavat voisivat tuoda tapahtumalle lisänäkyvyyttä. Aiemmin toteutettua YhdistysApprot-tapahtumaa markkinoimme Tukipilarin omissa sosiaalisen median kanavissa, mutta tapahtuman markkinointi hukkui ajoittain muiden päivitysten joukkoon. Kun YhdistysApproilla olisi kokonaan oma sosiaalisen median sivunsa, löytyisi kaikki markkinointi helposti yhdestä paikasta tapahtuman omalla nimellä. Yhdistyssuunnistus ei kaipaa YhdistysApprojen tapaan ulkoista markkinointia, koska osallistuminen tapahtuu oppilaitosten kautta opiskelijaryhmissä. Yhdistyssuunnistukselle erityisen tärkeää on viestintä ja markkinointi suoraan oppilaitoksille.

Tapahtuman järjestämiseen kuuluu aina tapahtuman turvallisuuden huomiointi sekä turvallisuussuunnitelman laatiminen. Oppaassa järjestäjää ohjataan laatimaan turvallisuussuunnitelmat tapahtumakokonaisuuden molempiin tapahtumiin. Tapahtumien turvallisuussuunnitelma on dokumentti, joka sisältää suunnitelmat ja toimenpiteet tapahtuman turvallisuuden varmistamiseksi. Siinä huomioidaan muun muassa riskien arviointi, henkilöstön roolit ja vastuut, ensiapuvalmiudet, hätätilanteiden hallinta ja osallistujien turvallisuusohjeistus. Suunnitelma laaditaan tapahtuman luonteen ja koon mukaan. Turvallisuussuunnitelma on oltava osallistujien saavutettavissa sitä kysyttäessä.

Palautekyselyt ovat hyödyllinen työkalu tapahtumakokonaisuuden onnistumisen arvioinnissa. Toteuttamalla sähköiset palautekyselyt tapahtumakokonaisuuteen osallistuneille yhdistyksille sekä tapahtumiin osallistuneille opiskelijoille, saadaan palautetta laajasti tapahtumakokonaisuuden eri osapuolilta. Sähköinen palautelomake mahdollistaa palautteiden sujuvan keräämisen, kokoamisen ja käsittelyn. Onnistumisen arvioinnin lisäksi palautteet ovat tärkeä osa tapahtumakokonaisuuden kehittämistä tulevaisuudessa.

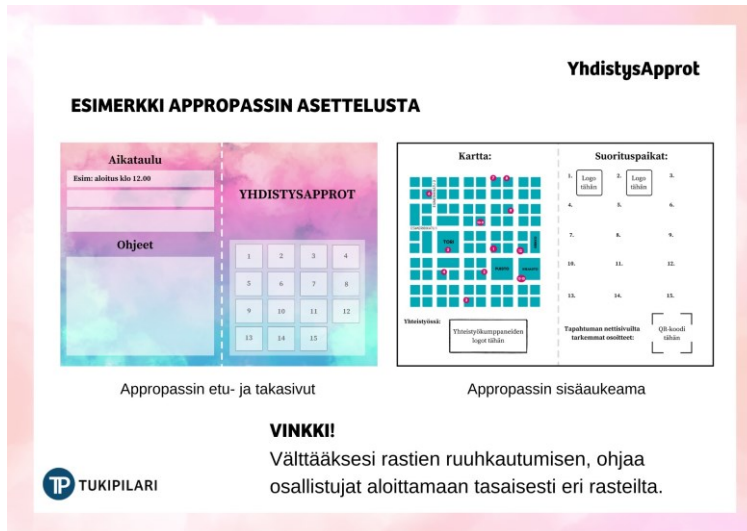
6.2 YhdistysApprot

YhdistysApprot on kolmannen asteen opiskelijoille suunnattu tapahtuma. Approt ovat yleisesti korkeakouluopiskelijoiden suosima tapahtumakonsepti, jossa opiskelijoiden tehtävänä on kiertää paikallisia ravintoloita ja kerätä leimoja appropassiin. Kerättyään tietyn määrän leimoja passiinsa, opiskelijat saavat itselleen haalarimerkin. YhdistysApprot-tapahtumassa yhdistyy opiskelijoille tuttu tapahtumakonsepti ja tutustuminen yhdistysten toimintaan. YhdistysApprot-tapahtumassa opiskelijat kiertävät yhdistysten pisteitä, joissa suoritetaan erilaisia rastitehtäviä. Rastipisteiltä opiskelijat saavat muiden Appro-tapahtumien tapaan leimoja passeihinsa, ja kun tietty määrä leimoja on kasassa, he voivat lunastaa itselleen tapahtuman haalarimerkin. Oppaan YhdistysApprot-osiossa on koottu tietoa elementeistä, jotka järjestäjän on hyvä ottaa huomioon juuri tämän tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Dokumenttianalyysissä tärkeäksi osaksi YhdistysApproja osoittautuivat tapahtuman yhteistyökumppanit. Yhteistyö muun muassa korkeakouluopiskelijoiden liikuntapalvelun ja yliopiston ylioppilaskunnan kanssa havaittiin tehokkaaksi keinoksi sitouttaa opiskelijoita mukaan tapahtumaan. Yritysyhteistöillä mahdollistettiin muun muassa erilaisia arvontapalkintoja, paikka yhdistyksen rastipisteelle sekä alkoholittomat juomat osallistujille. Kaikkiaan yhteistyöt tuovat tapahtumalle lisää näkyvyyttä ja pienet yllätykset osallistujille saivat hymyn monen huulille.

Jotta YhdistysApprot ovat tapahtuman luonteen mukaiset, tulee järjestäjän ottaa suunnittelussa huomioon tiettyjä asioita. Järjestäjän vastuulla on suunnitella ja hankkia tapahtumaan haalarimerkit. Monesti korkeakouluopiskelijat motivoituvat paremmin osallistumaan opiskelijatapahtumiin, jos tarjolla on tapahtumaan kuuluva haalarimerkki. Järjestäjän tulee myös suunnitella appro-tapahtumille tyypilliset appropassit, joiden avulla osallistujat kiertävät rasteja ja joihin kerätään leimoja suorituksista. Oppaassa annetaan esimerkki appropassin asettelusta sekä vinkkejä olennaisimpiin asioihin, joita passin tulisi sisältää. Näitä asioita ovat esimerkiksi alueen

kartta ja suorituspisteet, tapahtuman ohjeistus ja aikataulu. Dokumenttianalyysissä tehdyn havainnon mukaan passeihin on hyvä merkata aloitusrasteja niin, että osallistujat aloittaisivat kierroksensa eri rasteilta. Tämä ennaltaehkäisee rastien ruuhkautumista ja sujuvoittaa tapahtuman kulkua. (kuva 3.)

Kuva 3: Havainnollistava kuva oppaasta

YhdistysApproissa järjestäjän vastuulle kuuluu myös tapahtuman aikataulun laatiminen. Tapahtuman aikataulutuksessa on tärkeää ottaa huomioon siirtymät rastien välillä sekä niiden sijainti, määrä ja rastitehtävien kesto. Karkea aikataulutus on hyvä tehdä jo suunnittelun alkuvaiheessa. Tapahtumaan osallistuvat yhdistykset tarvitsevat tiedon aikataulutuksesta, jotta pystyvät varmistamaan oman henkilökunnan ja mahdollisten vapaaehtoisten riittävyyden koko tapahtuman ajaksi. Lisäksi aikataulutuksella varmistetaan, että rastien kiertämiseen ja yhdistykseen tutustumiseen on riittävästi aikaa. Karkean aikataulutuksen avulla pystytään hahmottamaan tapahtuman aloitus- ja päättymisajankohdat, jotka tarvitaan ilmoittautumisen aukaisemista varten.

Osallistujien ilmoittautuminen YhdistysApproihin tapahtuu helpoiten sähköisen lomakkeen kautta. Sähköisen lomakkeen avulla on mahdollista hallinnoida tapahtuman osallistujien määrää sekä tapahtumapäivänä tarkastaa osallistujien ilmoittautuminen passien noudon yhteydessä. Tapahtumalle on suositeltavaa asettaa maksimi osallistujamäärä, jotta pystytään varmistamaan tapahtuman turvallisuus, sekä toimitilojen riittävyys. Osallistujamäärä on tärkeää tietää myös siksi, että osataan varata oikea määrä haalarimerkkejä sekä muita mahdollisia osallistujille tarkeitteja tuotteita. Dokumenttianalyysissä tehtyjen huomioiden perusteella pystymme toteamaan, että arvio sopivasta osallistujamäärästä on 100–120 osallistujaa, kun rasteja on 10–15

kappaletta ja aikaa rastien kiertämiseen on yhteensä neljä tuntia. Näillä määrillä yhdistyksille jää tarpeeksi aikaa kohdata opiskelijoita ja kertoa omasta toiminnastaan. Näitä lukuja apuna käyttäen tapahtuman järjestäjä pystyy arvioimaan omalle tapahtumalleen sopivaa osallistujamäärää sekä tapahtuma-aikaa.

6.3 Yhdistyssuunnistus

Yhdistyssuunnistus on toisen asteen opiskelijoille suunnattu tapahtuma, jossa opiskelijat tutustuvat yhdistysten toimintaan kiertämällä yhdistysten toimipisteitä ja suorittavat niissä YhdistysApprojen tapaan erilaisia tehtäviä. Yhdistyssuunnistuksessa opiskelijaryhmillä on mukanaan kartta, jonka avulla ryhmät suunnistavat rastilta toiselle. Opiskelijat kiertävät rasteja opiskelijaryhmissä ja dokumenttianalyysin pohjalta sopivaksi ryhmäkooksi osoittautui noin 8 opiskelijaa. Koska toisen asteen opiskelijat ovat pääsääntöisesti alaikäisiä, on hyvä, jos opiskelijaryhmien kanssa mukana kierroksella on esimerkiksi opettaja tai ohjaaja. Oppaan Yhdistyssuunnistus-osioon on koottu tietoa elementeistä, jotka järjestäjän on hyvä ottaa huomioon juuri tämän tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yhdistyssuunnistus-tapahtuma on suunniteltu toteutettavaksi koulupäivän aikana. Dokumenttianalyysissä tehtyjen havaintojen perusteella todettiin, että tapahtuman järjestäminen koulupäivän aikana saa opiskelijat osallistumaan tapahtumaan aktiivisemmin kuin kouluajan ulkopuolella. Dokumenttianalyysissä havaittiin myös se, että oppilaitosten saaminen mukaan tapahtumaan vaatii kontaktointia jo hyvissä ajoin, jopa edellisellä lukukaudella. Näin oppilaitoksilla on aikaa sovittaa tapahtumaan osallistuminen lukujärjestyksiin sopivaksi. Dokumenttianalyysin havaintojen sekä anonyymien oppilaitoshaastatteluiden mukaan tiivis yhteistyö oppilaitosten kanssa tukisi oppilaitosten osallistumista tapahtumaan. Yhteiskehittäminen yhdessä oppilaitosten ja yhdistysten kanssa toisi osapuolia lähemmäksi toisiaan ja näin tapahtuma vastaisi yhä paremmin kaikkien osapuolien tarpeita.

Yhdistyssuunnistuksessa järjestäjän käytännön tehtäviin kuuluu suunnistuskartan suunnittelu ja toteutus. Yhdistyssuunnistuksen kartta muistuttaa YhdistysApprojen appopassia, mutta siihen ei lisätä paikkaa leimoille. Yhdistyssuunnistuksen kartassa tärkeimmät elementit ovat selkeä aluekartta sekä karttaan merkatut suorituspaikat. Dokumenttianalyysissä tehdyn havainnon mukaan suunnistuskarttaan on hyvä merkata aloitusrasteja niin, että opiskelijaryhmät aloittaisivat kierroksensa eri rasteilta. Yhdistyssuunnistuksen aikataulut on YhdistysApprojen tapaan tärkeää. Dokumenttianalyysin havaintojen mukaan tämän tapahtuman aikataulutuksessa

on tärkeää ottaa huomioon oppilaitosten toiveita. Suunnittelua voidaan tehdä tarvittaessa yhdessä oppilaitosten kanssa.

Erityisesti silloin, kun Yhdistyssuunnistus-tapahtuma järjestetään ensimmäisiä kertoja ja tapahtumakonsepti on uusi, on tapahtumaan ilmoittautuminen suositeltavaa toteuttaa kutsulla järjestäjän toimesta sähköpostitse. Järjestäjän tehtävänä on markkinoida tapahtumaa oppilaitoksille ja sillä tavoin kerätä ilmoittautumisia tapahtumaan. Kun Yhdistyssuunnistus-tapahtumasta tulee oppilaitoksille tuttu ja siitä saadaan vuosittainen tapahtuma, voi oppilaitosten ilmoittautumiset siirtää kerättäväksi sähköisellä lomakkeella.

6.4 Yhdistysten rooli tapahtumakokonaisuudessa

Tapahtumakokonaisuuteen olennaiseksi osaksi kuuluvat paikalliset yhdistykset. Oppaaseen halusimme liittää oman osion tapahtumakokonaisuuteen osallistuville yhdistyksille. Tähän osioon kokosimme tietoa siitä, mitä tapahtumakokonaisuuteen osallistuvilta yhdistyksiltä odotetaan ja mitkä ovat yhdistysten tehtävät tapahtumakokonaisuuteen liittyen. Lisäksi oppaassa avataan lyhyesti yhdistyksille tapahtuman luonne ja kohderyhmä. Yhdistyksille suunnattu osio on sellainen, jonka tapahtumakokonaisuuden järjestäjä voi esimerkiksi tulostaa kaikille osallistuville yhdistyksille. Yhdistyksille suunnattua opasta rakensimme muiden osioiden tavoin dokumenttianalyysin ja keräämämme tiedon pohjalta. Lisäksi toteutimme aiemmin haastattelemallemme Ihoyhdistys ry:lle lyhyen sähköpostikyselyn. Sähköpostikyselyllä (liite 5.) halusimme saada yhdistysnäkökulmaa siihen, millaisista asioista tapahtumakokonaisuuteen osallistuvat yhdistykset kaipaisivat oppaaseen.

Yhdistysten tehtävä tapahtumakokonaisuudessa on tuottaa tapahtumalle sisältö eli rastit, joita opiskelijat kiertävät. Rastitehtävien suunnittelu on pääasiassa yhdistysten vastuulla, mutta tarpeen mukaan rasteja voidaan ideoida yhdessä tapahtuman järjestäjän kanssa. Suositeltavaa on, että rastitehtävät kuvaisivat mahdollisimman hyvin sitä, millainen yhdistys on kyseessä sekä millaista toimintaa he tarjoavat. Dokumenttianalyysissä korostui, että lisäksi yhdistysten rastien tulisi olla opiskelijoita osallistavia ja toiminnallisia. Toiminnallisen rastin tarkoituksena on herättää osallistujien mielenkiinto yhdistyksiin tutustumiseen tarkemmin.

Oppaaseen halusimme sisällyttää ideoita, joiden avulla yhdistykset voivat suunnitella rastinsa sisältöä. Pohtiessaan toiminnallisia rasteja yhdistystoimijat voivat miettiä seuraavia apukysymyksiä ja huomioita:

- Onko yhdistyksen toiminnassa jotain konkreettisia tehtäviä, mitä voisi lyhyesti mallintaa rastilla?
- Voisiko rastitehtävään liittää esimerkiksi jonkin lautapelin?
- Voisiko rastilla hyödyntää tunne- tai kuvakortteja?
- Voisiko yhdistystä esitellä taiteen keinoin?
- Miten sosiaalista mediaa voisi hyödyntää rastin sisällössä?
- Lyhyet tietovisat yhdistyksen toiminnasta ovat toimivia. On kuitenkin huomioitava, ettei jokainen rasti ole tietovisa.
- Huomiona vielä, että toiminnallinen ei aina tarkoita fyysistä tekemistä, myös ajatustyö riittää. Rentoa keskustelua aiheesta ja kiireetöntä kohtaamista myös arvostetaan.

Rastin suunnittelun ja toteutuksen lisäksi yhdistysten tehtävänä on laatia tiivistelmä yhdistyksen toiminnasta. Tiivistelmästä on hyvä käydä ilmi yhdistyksen toiminnan tarkoitus ja tavoitteet. Tiivistelmät on tarkoitettu lisättäväksi järjestäjän luomille tapahtumasivuille. Tiivistelmien avulla tapahtumaan osallistuvat opiskelijat voivat tutustua yhdistyksiin jo ennen tapahtumapäivää. Tiivistelmän yhteydessä yhdistysten tulee toimittaa logot, joita käytetään tapahtuman verkkosivuilla ja muissa tapahtuman materiaaleissa.

Oppaassa kerrotaan myös muutamia muita seikkoja, joita yhdistysten tulee huomioida osallistuessaan tapahtumakokonaisuuteen. Ensimmäisenä huomiona on, että jos yhdistys osallistuu YhdistysApprot-tapahtumaan, tulee yhdistyksen hankkia tarvikkeet appropassin leimaamista varten. Dokumenttianalyysissä teimme huomion, että on kokonaisuuden kannalta järkevämpää, kun jokainen YhdistysApproihin osallistuva yhdistys hankkii itselleen tarvikkeet appropassin leimaamiseen. Toisena huomiona on, että yhdistykset voivat jakaa tapahtumakokonaisuuteen liittyviä markkinointimateriaaleja omissa kanavissaan. Tämä lisää sekä yhdistyksen että tapahtumakokonaisuuden näkyvyyttä. Viimeisenä yhdistyksille oleellisena huomiona on, että tapahtumapäivänä yhdistykset voivat omalla rastipisteellään jakaa esimerkiksi esitteitä ja muita markkinointimateriaaleja rastitehtävän ohessa.

7 YHTEENVETO

7.1 Pohdinta ja jatkokehitysideat

Tässä osiossa tarkastelemme opinnäytetyötä ja nostamme esille huomioita erityisesti jatkokehitysideoiden näkökulmasta. Haluamme tuoda esille niitä asioita, joiden toteutuksessa olisimme voineet tehdä jotain toisin. Lisäksi arvioimme opinnäytetyömme tuotoksen onnistumista meidän näkökulmastamme ja sen viemistä mahdollisesti laajempaan kontekstiin.

Opinnäytetyön tietopohja perustuu lopulta paljolti jo aiemmin tuotettuihin tiedonlähteisiin. Vaikka tämä tieto onkin validia ja yleistettävissä, olisi lisäselvitykset esimerkiksi Kuopion korkeakouluopiskelijoiden ajatuksista yhdistystoimintaa kohtaan tuonut lisäarvoa opinnäytetyön tietopohjaan. Tämänhetkinen tieto opinnäytetyössä korkeakoulujen ja yhdistysten yhteydestä pohjautuu korkeakoulujen opintojen sisältöön, sekä aiemmin järjestetyn tapahtuman palautekyselyyn. Aihetta olisi voinut syventää esimerkiksi korkeakouluopiskelijoille suunnatulla kyselyllä. Kuopion korkeakouluopiskelijoiden kiinnostus yhdistystoimintaa kohtaan olisikin yksi hyvä aihe, josta voisi tehdä lisäselvitystä esimerkiksi uuden opinnäytetyön muodossa.

Opinnäytetyössä olisimme voineet selvittää enemmän erityisesti Tukipilarin yhteistyöyhdistysten tämänhetkistä tilaa ja tarvetta saada nuoria mukaan toimintaan. Tämä olisi tarjonnut syvällisemmän ymmärryksen siitä, millaisia haasteita juuri Tukipilarin toiminta-alueen yhdistykset kohtaavat nykypäivänä. Nuorten osallistumisen merkitys on kasvava trendi, sillä he tuovat mukanaan uusia näkökulmia ja energiaa, mikä voi elvyttää ja kehittää yhdistystoimintaa. Keräämämme tiedon ja omien huomioidemme perusteella pystyimme jo hahmottamaan yhdistysten nykytilaa ja haasteita yleisesti. Tukipilarin yhteistyöyhdistysten nykytilan kartoittaminen olisi kuitenkin antanut konkreettista dataa siitä, kuinka hyvin ne pystyvät vastaamaan nuorten odotuksiin ja tarpeisiin. Tällainen kartoitustyö on toinen havaitsemamme kehitysidea ja ehdotus tilaajallemme.

Yksi konkreettinen jatkokehitysidea, jonka haluamme tilaajallemme antaa, on jatkopolkujen yhdistäminen tapahtumakokonaisuuteen. Jatkopoluilla tarkoitamme esimerkiksi mahdollisuutta ilmoittautua mukaan jo olemassa olevalle Tukipilarin vapaaehtoistoiminnan peruskursseille, jos mielenkiinto yhdistystoimintaa kohtaan heräsi. Myös yhdistykset voisivat tarjota omia jatkopolkujaan sekä yhteystietoja niistä kiinnostuneille osallistujille. Mahdollisista jatko-

luista voisi myös koota esimerkiksi esitteen, jonka voisi jakaa tapahtuman yhteydessä osallistujille. Näin osallistujat pääsisivät vielä tapahtuman jälkeenkin tutustumaan alueen yhdistys- ja vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksiin sekä halutessaan ilmoittautumaan mukaan.

Opinnäytetyön otsikossa käytetty sana "uudenlainen" saattaa johtaa harhaan, sillä emme voi varmuudella sanoa, että tapahtuma olisi todella uudenlainen koko Suomen alueella. Tämän vuoksi tapahtumakokonaisuutta ei opinnäytetyössä kuvata täysin uudenlaisena, jotta välttyttäisiin antamasta virheellistä kuvaa uutuusarvosta. Vaikka tapahtuma on mielestämme innovatiivinen ja uudenlainen opinnäytetyön tilaajan toimintaympäristössä ja paikallisella tasolla, laajemman alueellisen vertailun puuttumisen vuoksi emme voi tehdä kattavia yleistyksiä sen ainitlaatuisuudesta koko maan mittakaavassa. Halusimme kuitenkin pitää sanan ”uudenlainen” opinnäytetyön otsikossa siksi, koska tapahtumakokonaisuus oli tilaajallemme ja sen toimintaympäristölle uudenlainen. Tämä tarkennus on tärkeä luotettavuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi.

Opinnäytetyön tuotos eli *Rasti rastilta yhdistystoiminnan ytimeen: Rastityyppisen tapahtumakokonaisuuden järjestäjän opas* on mielestämme tilaajallemme erittäin hyödyllinen. Tapahtumakokonaisuuden kehittäminen oppaan luonnin yhteydessä on tarjonnut mahdollisuuden pohdita tarkasti, millaisia käytännön toimenpiteitä ja suunnitteluvaiheita onnistuneen tapahtuman järjestäminen vaatii. Näin olemme voineet varmistaa, että opas vastaa tilaajan tarpeisiin ja tarjoaa konkreettisia sekä hyödyllisiä ohjeita ja vinkkejä tapahtumakokonaisuuden järjestämiseen. Uskomme, että tapahtumakokonaisuus voisi oppaan avulla olla toteutettavissa eri toimijoiden toimesta ympäri Suomea. Uskomme myös, että parhaassa tapauksessa tapahtumakokonaisuuden avulla nuoria saadaan innostettua tutustumaan yhdistyksiin ja sen myötä mukaan toimintaan. Tämä työprosessi on ollut antoisa ja kehittävä myös meille itsellemme, ja toivomme, että oppaasta on pitkäaikaista hyötyä tilaajallemme sekä mahdollisille muille toimijoille tulevaisuudessa.

7.2 Tilaaajan palaute

Opinnäytetyöprosessin lopussa kävimme tilaajamme kanssa palautekeskustelua. Palautekeskustelussa saimme tilaajamme näkökulmaa opinnäytetyömme sekä tuotoksen onnistumisesta ja hyödyllisyydestä. Tilaaajan palautteen perusteella olemme koonneet seuraavan arvion opinnäytetyöprosessistamme ja tuotoksestamme.

Tilaajamme mukaan yhteistyö kanssamme oli sujuvaa koko prosessin ajan. Tilaajamme mukaan kehittämistyötä on pohjustettu monipuolisesti eri menetelmin. Tilaaja korosti, että kehittämistyön arvo on merkittävä niin tilaajalle itselleen kuin heidän sidosryhmilleenkin. Tämä palaute vahvisti käsitystämme siitä, että työ ja sen tuotos ovat hyödynnettävissä sekä tilaajallemme että tilaajamme sidosryhmille. Tilaaja totesi, että työ vastaa hyvin heidän tarpeitaan sekä yhdistysten tarpeita ja on sovellettavissa käytäntöön. Lisäksi tilaajan mukaan sekä tuotos että opinnäytetyö ovat selkeät, helppolukuiset ja laadukkaat.

Myös me olemme erittäin tyytyväisiä yhteistyömme sujumiseen ja arvostamme suuresti saamaamme palautetta. Saatu palaute vahvistaa ajatustamme siitä, että opinnäytetyön pohjalta kehitetyt materiaalit tulevat olemaan arvokkaita resursseja tulevaisuudessakin. Kiitos tilaajalle arvokkaasta palautteesta ja yhteistyöstä.

7.3 Itsearviointi

Humanistisen ammattikorkeakoulun Yhteisöpedagogin (AMK) koulutusohjelman perustana toimii kompetenssit. Yhteisöpedagogin kompetensseja ovat yhteisöllinen osaaminen, pedagoginen osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen sekä vaikuttamis- ja kehittämisosaaminen. Näiden neljän kompetenssin avulla luodaan pohja työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. Kompetenssien avulla opiskelijan osaamista arvioidaan myös opintojen varrella. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2024b.) Tässä luvussa arvioimme opinnäytetyötämme kompetenssiosaamiseen perustuen.

Yhteisöllisen osaamisen kompetenssi näkyy opinnäytetyössä vahvasti. Opinnäytetyössä tuodaan esille yhdistystoiminnan osallistava ja yhdenvertaisuutta vahvistava näkökulma. Tapahtumakokonaisuuden tavoitteena on vahvistaa nuorten osallisuutta ja toimijuutta yhdistystoiminnassa. Opinnäytetyön tuotos eli opas ohjaa yhdistystoimijoita rakentamaan nuoria osallistavaa toimintaa ja näin kannustamaan nuoria osaksi yhteisöllistä toimintaa.

Pedagoginen osaaminen näkyy opinnäytetyössä erityisesti silloin, kun pohditaan tapahtumakokonaisuuden suuntaamista opiskelijoille. Tapahtumakokonaisuuden tarkoituksena on avata opiskelijoille yhdistyksiä myös mahdollisina oppimis- ja harjoitteluympäristöinä. Tämä edistää

oppimista erilaisissa toimintaympäristöissä ja vahvistaa nuorten vuorovaikutusta erilaisissa tilanteissa. Opinnäytetyön tuotoksessa on annettu esimerkkejä, kuinka voidaan vahvistaa nuorten osallisuutta tapahtumakokonaisuuden aikana.

Yhteiskunnallinen osaaminen liittyy vahvasti opinnäytetyöhömmä. Opinnäytetyön tilaajan toimintaympäristö sijoittuu kolmannelle sektorille. Opinnäytetyö pyrkii edistämään nuorten yhteiskunnallisen osaamisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia, kannustamalla nuoria mukaan yhdistystoimintaan. Opinnäytetyössä näkyy myös vahvasti meidän kiinnostuksemme yhdistystoimintaa kohtaan sekä ammatillinen osaamisemme ja sen kehittyminen.

Vaikuttamis- ja kehittämisosaamisen voi sanoa olevan koko opinnäytetyömme pohja. Opinnäytetyön tavoite muodostui yhdistysten aidosta tarpeesta saada nuoria mukaan toimintaan. Havaintojen pohjalta olemme kehittäneet tapahtumakokonaisuutta vastaamaan yhä paremmin yhdistystoiminnan tarpeisiin. Kehittämistyössä olemme pyrkineet huomioimaan myös nuorten ja erityisesti opiskelijoiden osallisuuden näkökulmaa. Käyttäjälähtöinen kehittämistoiminta näkyy vahvasti tässä opinnäytetyössä.

LÄHTEET

- Aunola, Anniina & Tossavainen, Anne 2021. Verkostoyhteistyö, voimavara vai kuormitustekijä? Viitattu 12.2.2024. <https://jarkea.humak.fi/blogit/verkostoyhteistyö-voimavara-vai-kuormitustekija/>
- Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2022. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. (E-kirja.) Helsinki: Gaudeamus.
- Humanistinen ammattikorkeakoulu 2023. Opetussuunnitelmat, Yhteisöpedagogi AMK 210 op OPS 2023. Viitattu 15.4.2024. <https://opetussuunnitelmat.humak.fi/68179/27748/216>
- Humanistinen ammattikorkeakoulu 2024a. Humakin opinnäytetyöopas, AMK-perustutkinto – Opinnäytetyön eettiset ohjeet. Viitattu 14.4.2024. <https://humak.libguides.com/c.php?g=684696&p=4899527>
- Humanistinen ammattikorkeakoulu 2024b. Opetussuunnitelmat (OPS). Koulutuskohtaiset kompetenssit, Yhteisöpedagogi (AMK). Viitattu 18.5.2024. https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=920
- Ihoyhdistys ry 2024a. Tervetuloa mukaan toimintaamme! Viitattu 17.4.2024. <https://ihoyhdistys.allergia.fi/>
- Kalliokoski, Hanna 2019. Yhdistystoiminnan kehittäminen: Case Suomen Opasliitto ry. Savonia-ammattikorkeakoulu. Matkailu- ja ravitsemisalan tutkinto-ohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 20.4.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2019052912927>
- Kansalaisareena 2019. Mitä tilastot kertovat nuorten vapaaehtoistyöstä? Viitattu 19.2.2024. <https://kansalaisareena.fi/mita-tilastot-kertovat-nuorten-vapaaehtoistyosta/>
- Kansalaisareena 2022. Mitä on vapaaehtoistoiminta? Viitattu 12.2.2024. <https://kansalaisareena.fi/aloittavan-vapaaehtoistoiminnan-koordinaattorin-opas/mita-on-vapaaehtoistoiminta/>
- Kansalaisareena 2024a. Katseet tulevaisuuteen! Viitattu 22.2.2024. <https://kansalaisareena.fi/nuorten-vapaaehtoistyön-kasikirja/katseet-tulevaisuuteen/>
- Kansalaisareena 2024b. Nuorten tavoittaminen ja kannustaminen. Viitattu 17.3.2024. <https://kansalaisareena.fi/nuorten-vapaaehtoistyön-kasikirja/nuorten-vapaaehtoistoiminnan-esteita-ja-ratkaisuja/>
- Kansalaisareena 2024c. Vinkkejä oppilaitosyhteistyöhön. Viitattu 17.3.2024. <https://kansalaisareena.fi/nuorten-vapaaehtoistyön-kasikirja/nuorten-vapaaehtoistoiminnan-esteita-ja-ratkaisuja/vinkkejä-oppilaitosyhteistyöhön/>
- Kostia, Paula (toim.) 2023. Digivirtaa! Katsaus digitaaliseen tapahtumatuotantoon. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 160, 8–14. Viitattu 12.2.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20230830113929>
- Lind, Kimmo & Kaunismaa, Pekka (toim.) 2022. Järjestöt valokeilassa. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 136. Viitattu 12.2.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023030329582>

- Nahkuri, Miia 2020. Mitä sote-järjestöt tekevät. Viitattu 19.2.2024. <https://www.soste.fi/mita-sote-jarjestot-tekevat/>
- Nuorisolaki 1285/2016
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3.–4. painos. (E-kirja.) Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Pakkanen, Katriina 2022. Opiskelijoiden osallistuminen vapaaehtoistoimintaan: Case Rotary. Turun ammattikorkeakoulu. Liiketalous. Opinnäytetyö. Viitattu 17.3.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202202232809>
- Peltosalmi, Juha & Eronen, Anne & Haikari, Janne & Inkinen, Ari & Litmanen, Tapio & Londén, Pia & Ruuskanen, Petri & Suoknuuti, Janne 2022. Järjestöbarometri 2022. Viitattu 21.2.2024. <https://www.soste.fi/ajankohtaista/tutkimus/jarjestobarometri/jarjestobarometri-2022/>
- Penttilä, Maija 2020. Hyvinvointia, elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä yhteisapelillä – Eurajoen toimintamalli kunta-järjestöverkoston johtamisen tueksi. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Liikuntajohtamisen ja valmennuksen koulutusohjelma. YAMK. Opinnäytetyö. Viitattu 24.3.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202004245774>
- Rikkonen, Kaisa 2022. Viisi vinkkiä nuorten vapaaehtoistoimintaan. Viitattu 29.1.2024.
- Saarela, Essi 2023. Suullinen tiedonanto 10.10.2023.
- Savonia ammattikorkeakoulu 2024. Järjestö- ja kansalaistoiminnan työelämäjakso (5op). Viitattu 26.3.2024. <https://opinto-opas.peppi.savonia.fi/15594/fi/10887/16750/1083/0/16999>
- Toikkanen, Petri 2023. Tulevaisuuden näkymät järjestöissä 2023. Viitattu 15.4.2024. <https://osana.fi/lue-tuoreen-jarjestoselvityksen-tulokset/>
- Tukipilari 2024a. Mikä ihmeen Tukipilari? Viitattu 12.2.2024. <https://www.tukipilari.fi/tukipilari/>
- Tukipilari 2024b. Yhteistyö- ja kumppanuussopimus. Viitattu 7.3.2024. <https://www.tukipilari.fi/tukipilari/yhteistyö-ja-kumppanuussopimus/>
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan HTK-ohje 2023. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 2/2023. Viitattu 17.4.2024. <https://tenk.fi/fi/ajankohtaista/htk-2023-ohje-julkaistu>
- Vähämetsä, Miia 2021. Nuorten kiinnostus vapaaehtoistyöstä ikääntyneiden parissa. Oulun ammattikorkeakoulu. Hoitotyön tutkinto-ohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 22.2.2024. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021090717535>
- Väätäinen, Eila-Mari 2021. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen johtajien itsearvioitu johtamisosaaminen. Itä-Suomen yliopisto. Terveystieteiden tutkimuskeskus. Pro Gradu. Viitattu 26.3.2024. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:uef-20220207>
- Yhdistyslaki 1989/503
- Yhdistysyhteistyö.fi 2022. Verkostoyhteistyö. Viitattu 12.2.2024. <https://www.yhdistysyhteistyö.fi/jarjestotoiminta/verkostoyhteistyö/>

HAASTATTELUT

Anonyymi oppilaitoshaastattelu 2024a. Etähaastattelu 29.1.2024. Haastattelijat: Nea Komulainen ja Siiri Rautiainen

Anonyymi oppilaitoshaastattelu 2024b. Etähaastattelu 19.2.2024. Haastattelijat: Nea Komulainen ja Siiri Rautiainen

Ihoyhdistys ry 2024. Hybridihaastattelu 9.2.2024. Haastattelijat: Nea Komulainen ja Siiri Rautiainen

LIITTEET

Liite 1. Tiedote opinnäytetyöstä oppilaitoksille

Tiedote opinnäytetyöstä ja siihen osallistumisesta 29.1.2024 & 19.2.2024

Olemme Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijoita ja teemme opinnäytetyötä Tukipilarille. Tukipilari on potilas-, vammais- ja kansanterveysyhdistysten yhteistyöorganisaatio Pohjois-Savon alueella.

Opinnäytetyömme käsittelee toisen ja kolmannen asteen opiskelijoille suunnattuja yhdistystapahtumia.

Tämän haastattelun tarkoituksena on kartoittaa, kuinka vapaaehtoistoiminta näkyy Kuopion alueen toisen oppilaitoksissa nyt ja tulevaisuudessa. Pyrimme myös selvittämään, kuinka Tukipilari voisi olla mukana kehittämässä vapaaehtoistoimintaa kouluissa yhdessä oppilaitosten kanssa.

Haastattelu tallennetaan ja litteroidaan. Saatua aineistoa käsitellään opinnäytetyössä anonymisti, eli henkilö- ja työpaikkatiedot pysyvät anonymiminä.

Valmis opinnäytetyö julkaistaan aikanaan Theseus-palvelussa.

Haastattelun teemat ja kysymykset:

1. Kuuluuko järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan tutustuminen osaksi opintojanne?
 - Millä tavoin?
 - Mikäli ei kuulu, oletteko miettineet sen lisäämistä opintoihinne aiemmin?
2. Olisitteko kiinnostuneita kehittämään yhteistyötä Tukipilarin yhteistyöyhdistyksien kanssa?
3. Mikäli yhteistyö toteutuisi, millaista tukea te toivoisitte yhteistyön alkuun saamiseksi?
4. Sopivat yhteydenpitokanavat tai yhteyshenkilöt?

Keskustellaan näistä teemoista ja mahdollisesti muista mieleen tulevista asioista. Olemme erittäin kiinnostuneita kuulemaan teidän ajatuksianne sekä löytämään sopivia yhteistyön muotoja.

Liite 2. Tiedote opinnäytetyöstä yhdistykselle

Tiedote opinnäytetyöstä ja siihen osallistumisesta 9.2.2024

Olemme Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijoita ja teemme opinnäytetyötä Tukipilarille. Tukipilari on potilas-, vammais- ja kansanterveysyhdistysten yhteistyöorganisaatio Pohjois-Savon alueella.

Opinnäytetyömme käsittelee toisen ja kolmannen asteen opiskelijoille suunnattuja yhdistystapahtumia.

Tämän haastattelun tarkoituksena on kartoittaa, millaisia tarpeita yhdistyksillä on. Pyrimme myös selvittämään, mistä näkökulmista voisimme opinnäytetyössämme käsitellä yhdistysten tarpeita.

Haastattelu tallennetaan ja litteroidaan. Saatua aineistoa voidaan käsitellä opinnäytetyössä anonyymisti, mikäli haastateltava niin toivoo. Opinnäytetyömme kannalta olisi hyödyllistä, jos voisimme mainita esimerkkiyhdistyksiä nimineen mutta henkilötiedot pysyisivät anonyyminä.

Valmis opinnäytetyö julkaistaan aikanaan Theseus-palvelussa.

Haastattelun kysymykset ja teemat:

- Millainen on yhdistyksen tarve saada nuoria mukaan toimintaan?
- Millaisiin tehtäviin nuoria kaivataan?
- Yhdistyksen valmiudet kehittää toimintaansa nuoria houkuttelevammaksi
- Osallistuminen opinnäytetyöhön esimerkkiyhdistyksenä

Liite 3. Palautelomake YhdistysApproihin osallistuneille eli korkeakouluopiskelijoille

YhdistysApprot 2023

Arvonta on suoritettu 11.10. mutta palautetta voi edelleen jättää :)

* Pakollinen

1. Saako vastauksianne hyödyntää opinnäytetyössä? *

Kyllä

Ei

2. Arvioi seuraavia väittämiä *

	Eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Koen, että tapahtuma oli hyödyllinen.	☐	☐	☐	☐

3. Miten todennäköisesti suosittelet muille opiskelijoille osallistumista tapahtumaan? *

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

En lainkaan todennäköisesti

Erittäin todennäköisesti

4. Minkä kouluarvosanan (4-10) annat tapahtumalle? *

5. Mitä hyötyä sait tapahtumasta itsellesi/opintoihisi?

6. Missä onnistuimme ja mikä oli erityisen hyvää?

7. Mikä ei toiminut, mitä meidän olisi pitänyt tehdä toisin?

8. Millaisia tapahtumia ja koulutuksia toivoisit meiltä tulevaisuudessa?

Osallistu arvontaan!

Arvontaan osallistuneiden tietoja ei käytetä muuhun tarkoitukseen ja tiedot hävitetään arvonnän jälkeen.

Palkinnot:

- Ruohonjuuri lahjakortti
- Nappi ja Nauha lahjakortti
- Alfido lahjakortti
- Alfido lahjakortti

Palkinnot tulee noutaa Tukipilarin toimistolta (kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio) avoimien ovien aikaan maanantaisin kello 14-16 tai tiistaisin kello 10-12.

9. Nimi

10. Sähköposti

11. Puhelinnumero

Tämä ei ole Microsoftin luomaa tai suosittelemaa sisältöä. Lähettämäsi tiedot lähetetään lomakkeen omistajalle.

 Microsoft Forms

Liite 4. Palautelomake sekä YhdistysApproihin että yhdistyssuunnistukseen osallistuneille yhdistyksille

Opiskelijatapahtumat 2023

* Pakollinen

1. Saako vastauksianne hyödyntää opinnäytetyössä? *

- Kyllä
- Ei

2. Arvioi seuraavia väittämiä *

	Eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Koen, että tapahtuma vastasi yhdistyskesken tarpeita.	☐	☐	☐	☐
Koen, että tapahtuman kohtaamiset olivat hyödyllisiä.	☐	☐	☐	☐
Koen, että yhdistykseni sai lisää näkyvyyttä.	☐	☐	☐	☐

3. Miten todennäköisesti suosittelisit muille yhdistyksille osallistumista tapahtumaan? *

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

En lainkaan todennäköisesti

Erittäin todennäköisesti

4. Minkä kouluarvosanan (4-10) annat tapahtumalle? *

5. Mitä hyötyä sait tapahtumasta yhdistyksellesi?

6. Missä onnistuimme ja mikä oli erityisen hyvää?

7. Mikä ei toiminut, mitä meidän olisi pitänyt tehdä toisin?

8. Millaisia tapahtumia ja koulutuksia toivoisit tulevaisuudessa?

Tämä ei ole Microsoftin luomaa tai suosittelemaa sisältöä. Lähettämäsi tiedot lähetetään lomakkeen omistajalle.

 Microsoft Forms

Liite 5. Sähköpostikysely yhdistykselle

- Mitä yhdistyksille suunnattujen ohjeiden tulisi mielestänne sisältää?
- Olisiko yhdistyksillä tarvetta käytäntöön pohjautuville vinkeille tapahtumaan liittyen?
- Tuleeko mieleen muuta?

Emme aikataulullisista syistä pysty järjestämään teams tms. kokousta, joten toivoisimme, että pystyisitte vastaamaan kysymyksiimme sähköpostitse 31.3.2024 mennessä.

Ja liitättehän vastauksiinne tiedon siitä, saako niitä käyttää osana opinnäytetyötä.